

10. ФЕСТИВАЛ ПОЕЗИЈЕ

ЋИРИЛИЦА СЛОВО СРПСКОГ ЛИЦА ЗБОРНИК

Не узимајте туђу ријеч у
своја уста. Узмеш ли туђу
ријеч, знај да је ниси освојио,
него си себе потуђио. Боље ти
је изгубити највећи и најтврђи
град своје земље, него
најмању и најнезнатнију ријеч
свога језика.

(Стефан Немања - Завјештање језика)

10. Фестивал поезије

ЋИРИЛИЦА СЛОВО СРПСКОГ ЛИЦА

Зборник

ФЕСТИВАЛ ПОЕЗИЈЕ ЋИРИЛИЦА
СЛОВО СРПСКОГ ЛИЦА
2018.

ЗБОРНИК
НАЈБОЉИХ РАДОВА
ДОСТАВЉЕНИХ
НА ЈУБУЛАРНИ
ДЕСЕТИ КОНКУРС
ПОЕЗИЈЕ

Мало Црниће
2018. године

Издавач:
Библиотека Србољуб Митић
Мало Црниће

За издавача:
Данијела Божичковић Радуловић, директор

Уредник:
Јован Д. Петровић

ЋИРИЛИЦА - СЛОВО СРПСКОГ ЛИЦА МАЛО ЦРНИЋЕ, 2018.

Циљ и садржај манифестације *Ћирилица - слово српског лица* произилази из назива манифестације, а суштински је конкретизована активност са основним циљем који је остварење очувања српског писма, ћирилице, као крвотока српског националног бића, чија је угроженост све приметнија, мада и око саме угрожености тог писма све је више заоштравања супростављених мишљења, која су одраз позиција опонената и неких других превирања и друштву и геополитичком окружењу.

Нестајање српског писма, све мања његова присутност у јавној употреби, већ давно није само питање бојазни и претпоставке. На сваком кораку у ту чињеницу можемо се уверити и за то, свакако, постоје на само разлози, из одрежђених побуда, већ и разрађена стратегија како би се постигли супротни ефекти. Томе у прилог поменућемо (поред назива јавних фирми, па и неких телевизија са националном фреквенцијом), пре свега, јавна гласила (новине, редије, часописи), која се претежно појављују штампана литиничким писмом, упркос и законске (уставне) одредбе, када се ради о положају једног и другог писма.

Борба за очување управо ћирилице, нстоба, епосредно куминира са захтевом и неопходним напором за очување, самим тим, и етнoлошких и онтолошких вредности српског бића, српске историје и културне баштине, све у свему српског опстанка, посебно нападнутог, потискиваног и потиснутог током двадесетог века, у процесу који, светском глобализацијом и инсталирањем неког новог светског поретка, треба да нагласи разлике између светова и цивилизација и који траје несмањеним интензитетом.

Сва српска културна баштина записана је и опстала на српском писму ћирилици и стога је очување ћириличног писма, као једног од најлепших и најфункционалних писама у светској цивилизацији, као колективне ознаке и личне исправе, уз православље и светосавље, најважнија дужност и генеалoшка потреба сваког појединачног генетског представника српског народа. На тај начин ће се сачувати и историјско памћење о пореклу српског народа, као једног од најстаријих европских народа, а исто тако и о свим његовим непобитним вредностима – историјским, социолошким и културолошким.

Идеја на овим просторима, да се борба за ћирилицу (и за збирног СЕБЕ) проведе кроз песму и на начин песме, певањем о својим бољкама, мукама, неправдама, неслободама..., што је

српски народ чинио и кроз све тешке и тамне векове свих својих пробијања ка светлости – заживела је 2009. године, управо као та природна потреба, као тај неопходни бунт и манифестација једног тихог начина непристајања на нестајање нечега што једноставно не сме да нестане, већ мора да опстане и буде први знак овог народа, његово име и његова најважнија исправа пред другима.

У исто време, ово је опомена и свима нама да је последњи час, када још можемо да се замислимо над собом и над свиме што се тиче нас и нашег опстанка, у чему су темељи писмо и језик. Тим пре, јер сведоци смо домаћег немара на том пољу и мора се рећи – ако нам право на ћирилицу и на СЕБЕ укидају у другим земљама и полуземљама, где се на српско писмо гледа као на пошаст, свакако не морамо и сами поћи за тим примером и потпомоћи намере оних, који на тај начин ни себи самима не желе добро.

Ћирилица је српско име и презиме, ћирилица је српска култура и историја, српска религија и традиција, ћирилица је једини вид и цена српског опстанка, под истим овим српским именом.

Ове године, 2018., уз још једну манифестацију, обележавамо и заокружујемо прву декаду трајања наше скромне бробе и доприношења општем интересу. Верујемо да је наш допринос, ма колико скроман, због своје искрености ипак видљив у укупним напорима, који се, с истим циљем, чине у нашем друштву.

У прилици смо и обавези да се захвалимо свим песницима који су су препознали наше добре намере и искреност наших очекивања. На тај начин, као посебну вредност, имали смо и прилику да се, у протеклом периоду, упознамо са око две хиљаде песника и неколико пута више њихових песама, да читамо веома добру поезију и слаavimo таленат и надареност наших људи, оплемењен и надахнут безграничном љубављу, достојанством и поштовањем према историји, културном наслеђу, славној предачкој прошлости, према својој вероисповест и према свим другим вредностима српског народа. Са великим задовољством можемо истаћи да су се песници јављали из свих крајева света, тако да се и на тај начин спонтано испоставила и једна незванична мапа српског језичког простора: из Јапана, Аустралије, Новог Зеланда, Канаде, из великог броја европских земаља (Пољска, Чешка, Енглеска, Немачка, Швајцарска, Бугарска, Аустрија, Словенија, Хрватска, Црна Гора, Република српска, Македонија).

Овом приликом, такође, имамо посебну част, да издвојимо и првих десет песника за првих десет година, лаурета, овенчаних

највреднијим признањем манифестације Ћирилица - слово српског лица, ЗЛАТНО СЛОВО ЋИРИЛИЦЕ, по годинама: Драгана Марковића, из Костајника (2009); Јована Н. Бундала, из Београда (2010); Миодрага Милуновића, из Смедеревске Паланке (2011); Сандру Радић, из Влајковца, Вршац (2012); Манојла Гавриловића, из Београда (2013); Тању Ђурђевић, из Великог Градишта (2014); Бранислава М. Вуковића, из Берансела, Беране, Црна Гора (2015); Слађану Поповић Манџукић, из Скорице, Ражањ (2016); Даринку Крунић Бјелицу, из Обреновца (2017) и Славка Вуковића, из Берансела, Беране, Црна Гора (2018)...

Јер, песници имају СВОЈУ РЕЧ, као једино оружје. Песници воде одбрамбене ратове, а никад освајачке. Зато племенита мисија поезије и песнички поклич и чине темељ постојања и опстанка свих нација и супстрат свих њихових вредности. У свим тим приликама, у протеклим годинама, песници су се ујединили у Реч, као јединицу изговорене мисли – и свој дар бојжи ставили под једну заставу, заставу мира, слободе, љубави, људске правде и права на живот по сопственим мерама и мерилима.

Н тај начин и намера покретача ове манифестације се обистила на најлепши начин: манифестација је добила јасан и препознатљив смисао и, наравно, значај, што потврђује бројност песника и њихових песама. Такође, организатор дугује дужну захвалност и поштовање за труд, истрајност и знање, свим заљубљеницима у поезију, појединцима (Добривоју Петровићу, проф. Данилу Радојковићу, проф. Бранку Лазићу (Манасу), Јовану Д. Петровићу, Драгану Јацановићу, Доброславу Тепавчевићу, Младену Бранковићу, Ивану Ј. Петровићу, Миодрагу Лукићу, Данијели Божичковић Радуловић, Владисаву Макишу и др.), установама културе (КПЦ Петровац на Млави, Дом културе Мало Црниће, Галерија Круг Петровац на Млави), црквеним општинама Велики Поповац и Бистрица, јавним самоуправама општина Петровац на Млави и Мало Црниће, истакнутим уметницима (Владан Живковић, Светлана Стевић, Милица Јевтимијевић Лилић, Лепомир Ивковић), глумцима аматерима Валентину Ољачи, Зорану Богићевићу, Мирославу Живадиновићу, Добривоју Петровићу), који су из моралних и виших разлога стали уз ову замисао и дали немерљив допринос да манфестација као таква заживи и опстане.

И да упишемо у вечност и носице организације у протеклог деценији: Друштво за очување ћирилице и српске културне баштине Жубор Млаве, Петровац на Млави (2009, 2010, 2011, 2012), Црквена општина и Месна заједница Велики Поповац (2009), Културно просветни центар Петровац на Млави

(2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016) и Библиотека Србољуб Митић, Мало Црниће (2017, 2018).

Свима велика захвалност.

***

Десети конкурс поезије под називом *Ћирилица слово српског лица* расписан је 1. априла 2018. и био је отворен закључно са 30. јуном 2018. године. Као и претходних година, конкурс је наишао на адекватно прихватање код песника, са свим простора где се говори и пише српским језиком, тако да је и одзив био сразмеран приказаном интересовању.

Своје радове, који условима конкурса, ни ове године тематски нису били ограничени, у прописаном року доставило је 102 песника, из Србије, као и из суседних земаља (Хрватска, Република Српска, Црна Гора).

Организатор конкурса поезије и завршне свечаности, замишљеног као Фестивал поезије, је Библиотека *Србољуб Митић*, из Малог Црнића, уз свестрану подршку Скупштини-не општине Мало Црниће.

Конкурс *Ћирилица - слово српског лица* покренут је 2009. године и, у претходних осам година, звршне манифестације одржаване су у Великом Поповцу, Бистрици, Петровцу на Млави, а од 2017. године у Малом Црнићу.

У досадашњем трајању манифестације, учешће у конкурс у узело је око 2.000 песника, са више од 5.000 песама, из Србије, земаља из окружења, Европе, Аустралије, Азије (Јапан) и Америке. Најуспешније песме се објављују у зборнику Фестивала.

.....
МАТИЈА БЕЋКОВИЋ:

Сваки окупатор је прво забрањивао ћирилицу. И да нема никаквог другог разлога да је сачувамо – тај би био довољан. Ако не знамо зашто је ћирилица забрањивана, можемо да их питамо... И да ми заборавимо ћирилицу, она не би нестала. Грци, Бугари,

Руси нам се не би придужили. Ако бисмо заборавили ћирилицу, не бисмо умели да прочитамо своје тапије, епитафе, своју личну.

(Политика он лајн, 28.07.2018)

Свети Владика Николај СВЕТА ЋИРИЛИЦА

Свето је оно, што су свети људи створили. Ћирилицу су створили света браћа Кирил и Методије. Ћирилицом се служе данас само православни Словени: Руси, Срби и Бугари. Једно се добро мора признати руским комунистима, што су задржали ћирилицу. Некада су се сви словенски народи служили само ћирилицом. Али је римска црква, кроз дугу и крваву борбу, наметнула латиницу покатоличеним Словенима, да би их већма одвојили од православних. Оно што ни комунисти нису учинили у Русији, чине сада нека србска господа, пишу и издају листове и књиге латиницом. Па чак су у доба комуниста и неки свештеници штампали своје билтене латиницом. Ти Срби просто, не знају шта раде.

Они не знају, да одбацили ћирилицу, значи одбацили половину Православља, одвојити се од ове србске писмености из прошлости, трампити боље за горе. То значи и увредити свете апостоле словенске Кирила и Методија, огорчити до крви србски народ и навући проклетство од Св. Саве. Не, ако Бога знате, господо србска, ако сте и учени, будите паметни.

(Објављено у календару СПЦ у Америци, 1960, стр. 95)

МОЈЕ ПИСМО

*О мили моји Ћирилови знаци,
Са вама прве познао сам бајке,
С вама је увек к'о сунчеви зраци,
Лик Оца мога и побожне Мајке.*

*У неком тамном и далеком веку,
У време хајки, сеоба и лова,
Преци су наши прегазили реку,
И твоја златна прихватили слова.*

*И увек тако до судњега дана,
Ти бићеш наше и остаћеш с нама,
Лепото вечна, издали те нисмо,
О мило, Свето Ћирилов*

Миле Медић

ЗАВЈЕШТАЊА СТЕФАНА НЕМАЊЕ ЗАВЈЕШТАЊЕ ЈЕЗИКА

Чувајте, чедо моје мило, језик као земљу. Ријеч се може изгубити као град, као земља, као душа. А шта је народ изгуби ли језик, земљу, душу?

Не узимајте туђу ријеч у своја уста. Узмеш ли туђу ријеч, знај да је ниси освојио, него си себе потуђио. Боље ти је изгубити највећи и најтврђи град своје земље, него најмању и најнезнатнију ријеч свога језика.

Земље и државе не освајају се само мачевима него и језицима. Знај да те је непријатељ онолико освојио и покорио колико ти је ријечи потрао и својих потурио.

Народ који изгуби своје ријечи престаје бити народ.

Постоји, чедо моје, болест која напада језик као зараза тијело. Памтим ја такве заразе и морије језика. Бива то најчешће на рубовима народа, на додирима једног народа са другим, тамо гдје се језик једног народа таре о језик другог народа.

Два народа, мило моје, могу се бити и могу се мирити. Два језика се никада помирити не могу. Два народа могу живјети у највећем миру, али њихови језици могу само ратовати. Кад год се два језика сусретну и измијешају, они су као двије војске у бици на живот и смрт. Док се год у тој бици чује и један и други језик, борба је равноправна, кад почиње да се боље и више чује један од њих, тај ће превладати. Најпослије се чује само један. Битка је завршена. Нестао је један језик, нестао је један народ.

Знај, чедо моје, да та битка између два језика не траје дан-два, као битка међу војскама, нити годину-двје, као рат међу народима, него вијек или два, а то је за језик исто тако мала мјера времена као за човјека трен или два. Зато је, чедо моје, боље изгубити све битке и ратове него изгубити језик. После изгубљеног језика нема народа.

Човјек научи свој језик за годину дана. Не заборавља га док је жив. Народ га не заборавља док постоји. Туђи језик човјек научи исто за годину дана. Толико му је потребно да се одрече свога језика и прихвати туђи. Чедо моје мило, то је та зараза и погибија језика, кад један по један човјек почиње да се одриче свога језика и прихвати туђи, било што му је то воља било да то мора.

И ја сам, чедо моје, у мојим војнама употребљавао језик као најопасније оружје. Пуштао сам и ја заразе и морије на њихове језике испред мојих полкова. За вријеме опсада и дуго последије тога слао сам чобане, сељане, занатлије и скитнице да

преплаве њихове градове и села као слуге, робови, трговци, разбојници, блудници и блуднице. Моји полководци и полкови долазили су на напола освојене земље и градове. Више сам крајева освојио језиком него мачем.

Чувајте се, чедо моје, инојезичника. Дођу непримјетно, не знаш кад и како. Клањају ти и склањају ти се на сваком кораку. И зато што не знају твој језик улагују ти се и умиљавају како то раде пси. Никад им не знаш што ти мисле, нити можеш знати, јер обично шуте. Они први који долазе да извиде како је, дојаве другима, и ето ти их, преко ноћи домиле у непрекидним редовима као мрави кад нађу храну. Једнога дана тако осванеш опкољен гомилом инојезичника са свих страна.

Тада дознајеш касно да нису мутави и да имају језик и пјесме, и своја кола и обичаје. Постају све бучнији и заглушнији. Сада више не моле нити просе, него траже и отимају. А ти остајеш на своме, али у туђој земљи. Нема ти друге него да их тјераш или да бјежиш, што ти се чини могућнијим.

На земљу коју тако освоје инојезичници не треба слати војску. Њихова војска ту долази да узме оно што је језик освојио.

Језик је, чедо моје, тврђи од сваког бедема. Када ти непријатељ провали све бедеме и тврђаве, ти не очајавај, него гледај и слушај шта је са језиком. Ако је језик остао недирнут, не бој се. Пошаљи уходе и трговце нека дубоко зађу по селима и градовима и нека слушају. Тамо гдје одзвања наша ријеч, гдје се још глагоља и гдје се још, као стари златник, обрће наша ријеч, знај, чедо моје, да је то још наша држава без обзира ко у њој влада. Цареви се смјењују, државе пропадају, а језик и народ су ти који остају, па ће се тако освојени дио земље и народа опет кат-тад вратити својој језичкој матици и своме матичном народу.

Запамти, чедо моје, да свако освајање и отцјеplење није толико опасно за народ колико је штетно за нараштај. То може штетити само једном нараштају, а не народу. Народ је, чедо моје, трајнији од нараштаја и од сваке државе. Кад-тад народ ће се спојити као вода чим пукну бране које га раздвајају. А језик, чедо моје, језик је та вода, увијек иста с обје стране бране, која ће као тиха и моћна сила која брегове рони опет спојити народ у једно отачаство и једну државу.

МИЛОВАН ВИТЕЗОВИЋ:

– Све што се службено штампа, од уџбеника па надаље, мора да буде на ћирилици, са изузетком националних мањина. Сви знакови поред пута морају да буду исписани и на ћирилици и на латиници, све фирме морају да имају назив на ћирилици.

ОДЛУКА ЖИРИЈА ДЕСЕТОГ КОНКУРСА ПОЕЗИЈЕ
"ЋИРИЛИЦА - СЛОВО СРПСКОГ ЛИЦА"
Мало Црниће, 2018.

Жири X Конкурса поезије Ћирилица - слово српског лица, 2018, именован од стране директорке Библиотеке Србољуб Митић, Мало Црниће, госпође Данијеле Божичковић Радуловић, у саставу: Данило Радојковић, професор књижевности, песник и сликар, председник, Јован Д. Петровић, песник, Иван Ј. Петровић, песник, сви из Петровца на Млави, Зорка Стојановић, библиотекарка, песникиња из Малог Црнића, на својој седници, одржаној 10.08.2018. године у Малом Црнићу, на основу прегледа приспелих радова 102 песника, донео је следећу одлуку:

Прва награда „Златно слово ћирилице“

СЛАВКО ВУКОВИЋ, из Берансела, Беране, Црна Гора, за песму *Мјесечева соната*, достављене под шифром *Благослов*

Друга награда „Сребрно слово ћирилице“

ДУШАН КАРАНОВИЋ, Рашке, за песму *Који јесте и биће*, достављене под шифром *Истина Живот и Пут*

Трећа награда „Бронзано слово ћирилице“

БОРИС ЂЕРЕМ, Војковићи, Источног Сарајева, РС, за песму *Дулсинеја. Псеудоисторија*, достављене под шифром *Маргита*

Похвале „Слово ћирилице“

Радослав Премовић, из Краљева, за песму *Ћути*, достављене под шифром *Распело*;

Саша М. Угринић, из Велике Планае, за песму *Суза*, достављене под шифром *Откос*;

Мића Аксентијевић, Добрње, Петровац на Млави, за песму *Представа легенде о Рамондама и ружичастом песку месечевог смакнућа*, достављене под шифром *Војвода*;

Тамара Рончевић Хрин, из Руменке, за песму *Кратка писма за Ану, V писмо*, достављене под шифром *Осмех*;

Мирослав Павловић, из Крњева, за песму *Зајездило, у не-доглед*, достављене под шифром *Трагач 52*;

Бранислав М. Вуковић, из Берансела, Беране, Црна Гора, за песму *Вријеме*, достављене под шифром *Траг*.

За увршћивање у Зборник Фестивала, жири је одабрао песме 82 песника.

Овом приликом Жири, придружујући се организатору, честита и захваљује се свим учесницима у овом конкурс, за пружену прилику да и сам учини свој допринос манифестацији значајној, како за средину у којој се догађа, такође и за најшири српски поетски простор.

ЖИРИ ФЕСТИВАЛА:

1. Данило Радојковић, предс., с.р.
2. Јован Д. Петровић, члан, с.р.
3. Иван Ј. Петровић, члан, с.р.
4. Зорка Стојановић, члан, с.р.

Мало Црниће,
10.08.2018. године

НАГРАЂЕНИ

Прва награда ЗЛАТНО СЛОВО ЋИРИЛИЦЕ

Славко Вуковић, Берансело, Беране, Црна Гора
Шифра: *Благослов*

МЈЕСЕЧЕВА СОНАТА

Памтам тај сутон, и вјетар у налету;
пејзаж који дише,
и твој осмијех што озвјезда небо у смирају згаслом,
присно, к'о исон манастирских ластва,
у сазвучју, испод куполе, у цркви светог Георгија,
кад благост их свевишњег такне,
док миомирише тамјан и нова ликује твар,
и вјетар на лири крајолика окида жице далековода.
Тражих за тебе ријечи из пера малих птица,
а стрепња, к'о пламен, у срцу ми спи.
Вољети више нег' што вољени јесмо,
то усуд наш је једини, и наш пут.
Љубав је слијепа, јер вид нам подари.
Тихим рађањем у љепоти
подноси ватре очишћења.
Сиђох у себе и видјех да ме нема
у срцу што поста уточиште за наду.
Шта је тај талас који кроз сан ми надолази,
та топла плима, пепео, ил' плам?
Свијетла слика Сунамке на вјетру,
што блијесне у насталом тренутку...
поунутарњена љепота чемпреса на бријегу,
ил' првобитна надахнуће?
Ти си она што чиниш да ријеке стану и вјетри се успокоје,
и твоја тишина започиње пласмодију морских таласа.
Лептирице твоје чежње посјећују моју празнину,
и нектар крене кад опојно се цвијеће отвори у теби.
Понекад њежне врбе заноће у твојој заљубљеној ћутњи,
и док ћутиш, хтио бих твоју ћутњу прстима да дотакнем.
Док свемир ти слутим пусти да сан о ружи усним
последњим својим билом.
Само нас смрт и љубав једначе.

Друга награда СРЕБРНО СЛОВО ЋИРИЛИЦЕ

Душан Карановић, Рашка

Шифра: *Истина, Живот и Пут*

КОЈИ ЈЕСТЕ И БИЋЕ

Мрзи разум свој, говори Онај који јесте и биће,
све зна ... види и чује.

Јер ако разум овлада срцем, у тескоби је душа !
А душа је телу живот и духовност - веза са Богом.

Гордост је отров за душу,

ко блуд за тело што је, бахатост за обоје.

Јер гордост рађа сујету, сујета љубомору,
љубомора презир,

док презир помрачује ум и смишља зло.

Блажен је човек који не мари за овај свет
и живи у светости,

одбацује одликовања, похвале, почести,

презире идолопоклонство, таштину гордости.

И блажен је онај који страда на свету

истине ради и правде ради,

и који се крштава у крви својој Христа ради.

**Омрзни разум свој! говори Онај ноји Јесте
и Биће**

види прошлост и будућност свакоме у животу,
чита мисли на челу, зна намере души.

Нека се мржња твоја према разуму своме

претвори у мржњу према мржњи а то је Љубав,

јер је љубав мудрија од разума и умнија од ума

и није она од овога света него од Онога

који је створио свет, из љубави.

Који дође на свет н својима,

али га своји не примише

него га одбацише, и осудише ....и убише.

Трећа награда **БРОНЗАНО СЛОВО ЊИРИЛИЦЕ**

Борис Ђерем, Војковићи, Источно Сарајево, Реп. Српска
Шифра: *Маргита*

ДУЛСИНЕЈА. ПСЕУДОИСТОРИЈА

Дулсинеја управо чисти жито од кукоља.
Љепотица. Високог рода. Њено пуначко
Височанство. Крчка се чорба звана „оља“. „
Ех, витеже“, устрептало срце јој јуначко.

Њени су раскошни двори сунцем обасјани.
Двориште и тријем миришу по сијену.
У резиденцију јој долази витез славни,
На коњу гротескном јури ка наручју њену.

Јуначинаје Кихот-јурио вјетрењаче, але,
Јуришао на овце, дријемао по пећинама...
Са Санчом по крчмама правио скандале...
Тумачише романе а и сами бјеху у лектирама.

Санчо стиже на магарцу (сватовска пратња).
Уморни ратници вратили се међу живе...
И проћи ће одмах сва Дулсинејина патња,
Стрепња за господу која изиграва јуродиве.

Биће Санчо гладан. Због њега и велики казан.
Принцезин идалго једино од љубави изгара...
Зато можда хране остане и за сутра... Бојазан
Да ће нешто поћи по злу - сад је дим, пара...

Њен двор се блиста. Може се јести и на поду...
Росинанте и Сивац јешће вани. За њих жито...
Иза окуке се диже прашина. Борци за слободу
Стижу, са штитом, не на њему. Јашу поносито.

Похвала СЛОВО ЋИРИЛИЦЕ

Радослав Премовић, Краљево

Шифра: *Распело*

ЋУТИ

Прећути
Срцбу своју.
Нек умре на језику.
И то што би рекла после,
Оћути.
Проћи ће до подне,
Ако је јутро.
А ако је вече било,
Јутро је паметније.
Ништа горе
Од поганог језика.
И срцбе.
Оћути.
Нису други пам етнији.
Само мудрују
Кад им дође
Тешка реч,
Ћутањем.
Ћути.
Ако си оћутала,
Радоваћеш се
Забораву.
Прећути.
Тек то што никада не би.
Прећути.
Имаћемо више времена
За љубав.

Похвала СЛОВО ЊИРИЛИЦЕ

Саша Угринић, Велика Плана

Шифра: *Откос*

СУЗА

Код ћошка ока,
на трепавици,
застала у времену,
суза се клати -
лево - десно,
овамо - онамо,

пре но падне,
ил' истопи се.

Гледам је
другим оком,
у огледалу,
као странца,
док ме нешто стеже.

Похвала СЛОВО ЊИРИЛИЦЕ

Мића Аксентијевић, Добрње, Петровац на Млави

Шифра: *Војвода*

ПРЕДСТАВА ЛЕГЕНДЕ О РАМОНДАМА И РУЖИЧАСТОМ ПЕСКУ МЕСЕЧЕВОГ СМАКНУЋА

Рат је завршен, али није пала команда вољно
Реч ли је то отров, никад изговорена
Колико има оних што могу повући ороз
А да се не чује тресак
Довољно
Повлачите проређене секире и равно коље
Сви на митраљезе
Шестар је забоден, круг затвара оловка која јуриша
Само,
Неко може закључати орозе и призивати клетву
Што ће пасти на нас, здробљени сат свести
Из кога уместо будућности, цури запаљени песак
Иза нас је јама пепела пуна
А испред крвави траг кратких и дугих ножева
Стигли су бајонети, чекају се руке
Зато не обрћите цеви
још је смрт немоћна над животом
Још се у нашој утроби две звезде држе за руке
Клатно се помера према свећи и заклања сведоке
Чека се ослобађање сабијене опруге отпора
Генерална проба представе Легенде о Рамондама
И ружичастом песку месечевог смакнућа је у току
Чујем глумца у улози краља како виче
Дајте Карађорђеву звезду, шта чекате.

Похвала СЛОВО ЊИРИЛИЦЕ

Тамара Рончевић (Хрин), Руменка

Шифра: *Осмех*

КРАТКА ПИСМА ЗА АНУ

V Писмо

Драга Ана,
одјутрос желим да те отмам
од тебе саме. Онако како је Цветајева отимала (љубљене)
од небеса, од шума и гробова!
А не бих те оставио себи. Нити бих те вратио
било којој родној колевци.

Чекао бих трен
у ком те насмејану спуштам у етар;
У ком те Живот спушта
у барем једна жељна римска уста
као бобицу зеленог грождја.

А ти се котрљаш по непцима
и застанеш тачно између два добра зуба
да би дисала.

Похвала СЛОВО ЋИРИЛИЦЕ

Мирослав Павловић, Крњево

Шифра: *Трагач 52*

ЗАЈЕЗДИЛО, У НЕДОГЛЕД

Задимиле урвине,
зајездио језе јед,
николико да сине.
Зрак слепила у поглед

зачумио по ваздан
и бауља кроз сив прах,
у неповрат, у бездан.
Дахће среће сипљив дах

и стрекне стрмином;
уоколо реже пси;
чемер душе празнином
залутао; мргоди

замућено мислило,
вољу немоћ начиње
у недоглед, беснило
захуктава; почиње

у забрану умишта
смркавати зоре руј.
Јад сеири, а ништа,
већ увире у нечуј

и у таму немилице,
голицаво трујућ' ум;
застранило насумице
глувило у сурван друм,

те се грчи, чамује,
прашњаво, док цакли мрак:
Домовином самује
угашени угарак.

Похвала **СЛОВО ЊИРИЛИЦЕ**

Бранислав М. Вуковић, Берансело, Беране, Црна Гора
Шифра: *Траг*

ВРИЈЕМЕ

загледах се у гледенце
сунчев мајдан препун сјаја

црни свици посно вријеме
кошуљице празних ријечи

засадићу дрво сумње
ивер наде траг бесмисла

можда нека птица можда
неки паук неко нешто

од звјезданог танког пружа
свије гнијездо свије гнијездо

нек се зачне нека траје
живот макар проклет био

ЗБОРНИК

*Ћирилица -
слово српског лица*

2018.

Александар М. Арсенијевић, Београд

Шифра: *Кришка*

ПИСАТИ ПОЕЗИЈУ

Као кад рибар, у облаку пене распршене,
сав бео од соли, од силе, крепко с препланулог
рамена рибарску мрежу бацајује, у воду
пенушаву – пуну пераја, крљушти, сребра!

Као кад орач, набрекних жила, аорти,
озарен бразду заорава, док змијице зноја
врцају му низ образе, прса, а сунчани ветар
благосиља га, пршти сва смртност од радости!

Као кад гризеш лубеницу, преслатку румен,
у јари под катарком поднева, држећи кришку
обема рукама, образа, обрва влажних
од бескрвне сласти, црвен, зубе заривајући,
безболно сасвим, у сладост прскајућу!

Као кад љубиш Љубицу, слаћу од јагода, с
аћа, шећера, пољупцима ненаситним: ј
едеш је – гласно, залогајима прегладним,
пијеш је – живу тамјанику, маховима н
е гутљајима, па ти с усана пламење капље!

Као кад дете шакама захвата свецело море,
дише сав ваздух, види одједном све звезде,
трчи брже од ветра, ословљава сваки облутак
по његовом имену непролазном, путује одмах
кроз време, не зна за смрт, смеје се, светли!

Песнички бити, писати сме се – једино
тако! Поезија, разуме се, јер све што је непесма
недостојно је записања! То – максима
поетског минимализма, устук свакоје злости,
лажности свакој смртоносна: што није
песма над песмама - мртво завек! Амин.

Александра Мариловић, Дервента, Република Српска

Шифра: *Грушенка*

ЋИРИЛИЦА

Плови пловче,
Пиши грешни попе
У времена смутна и зла;
Нека бди рука твоја.
Ти не дај да дремнем многогрешан
Нити глава да ми клоне
На небу бијеле маргине...

Утјех' чиним,
Жалостан сједећи
Великославном кнезу Мирославу.
Сину Завидину,
Уставном ћирилицом,
А тијелом немоћним.

Као што се заточеници радују
Да виде домовину своју,
Тако и писац да види књизи крај.

У мраку овог вијека
Ја писах скрушен и ти'
А слутим тамо да
Под сунцем, пшеница
Неком другом зри.

Тко ће овај лист
Отгнути да му Бог суди
У задњи дан.
Амин.

Ана Бабић, Крушевац

Шифра: *Песниково срце*

РЕКВИЈЕМ

Срце моје тише... Не галами!
Мрак од чађи зањихан је тамом,
Па кад ми се рука први пут осами,
И шипражје процвета нада мном,

Штимоваће земљу у којој шкрипуће
душа, што јој очи упредоше у стене.
Сети се: не смеш крочити у беспуће
кад артерије буду трњем оплетене,

и кад жеже умртвљене лепоте рана.
О, невиноме не приањаше зла крила,
јер у теби зру плодови постојања
и спас се тајише милоштом кандила.

Сети се, срце, својих корена вити',
И рађања у јутро што крај крова дрема.
Сети се прага што ти кораци огњевити
разломише на речи палог реквијема.

Ани Стајкова Иванова, Пловдив, Бугарска

Шифра: *Тримонциум*

МАНАСТИР ТУМАН

У живопису лепота, постоји један луг
и ту, код Голубца града Јуман се пак диже.
Обилић-Милоша силноп жалосни беше дуг с
трелом у лову Зосима испосника стиже.

Притече му витез и с тугом себи прозбори:
Ох! Шта учиних монаху и синајском свецу?
Ту ме мани, рече кад виде свој крај у гори,
јер самртни час стиже пустињаку и жрецу.

Поред Туманке реке и горостасне шуме
гради Милош манастир Зосиму помен и част.
–Ту мани градње! - од Лазара стигоше думе –
Косову теци, да душман силни не узме власт!

Паљен и до темеља рушен, руган и гажен,
Божјом моћи се дигао из мрака и пакла.
С духом Зосима и Обилића стално пажен,
манастир се сагради, моћ њихова га такла.

Опет се подиже, вером, народног дара,
за спас од ропства злог и ужаса тог злокобног,
Милошу додели ктиторство легенда стара;
Зосима Синаиту зваше свецем народног.

Да и данас роду служи црква осликана,
кубе и мозаик, розете по светом своду,
у небо стреми звоник и вера очувана,
у божјем врту се створи рај целоме роду.

Испосница и хор, песма у капели звони,
осликане фреске милују лица свецима,
а вода шуми и Зосима силама гони,
да мир божји дарива роду и свим жрецима.

Балша Рајчевић, Београд

Шифра: *Сатир*

ЉУДИ И РЕЧИ

Неко је заљубљен у реч
Неко послушкује нечујне речи
Неко стално понавља речи
Неко разбацује речи ко трице
Неко штеди речи
Неко је вечити трагач речи
Неко у песку речи испира зрнца злата
Неко речима пробија бедеме
Неко речима отвара врата
Неко мери сваку реч на апотекарској вазу
Неко из песка речи испира златна зрнца
Неко речима гради мостове

Неком је реч проста а пуна снаге
Неком је реч средство истине
Неком речи служе за лажи
Неком су опсесија велике речи
Неко се речима стално размеће
Неко се речима с другима надмеће
Неком су праве речи водичи у лавиринту
Неком речи служе за молитве
Неком речи служе за претње и нападе
Неком у речима трепери душа
Неком су речи брзе и немоћне
Неком су речи споре али продорне

А песнику, правом песнику
само њему речи су све то све то,
и много, много више
кад песму праву, искрену, пише.

Биљана (Делетић) Милошевић, Београд

Шифра: *Бедем огња светог*

МОЛИТВА ПОТОМАКА

на рушевинама храма

На каменој стопи прадедовској стојим,
што још чува искру Божије милости.
Молим...у сузама..., броја им не бројим:
„Опрости им, Боже... Свети, Ти опрости

што сравнише бедем Твога огња светог,
огњем злобе свете растурише кости
– разапеше, опет, Христа разапетог.
Опрости им, Боже... Свети, Ти опрости.

Што светиња Твоја остаде без лица,
од свих остављена, на радост пакости;
вековима беше уточиште птица.
Опрости нам, Боже... Свети, Ти опрости.“

***

И, покорни својој пробуђеној вери,
заблисташе душом неки давни снови;
одагнаше наших безакоња звери.
„Благослови, Боже свети, благослови.“

Подиге се, као врело из камена,
храм блистави, вером окрепљени, нови
– уточиште душа будућих времена.
„Благослови, Боже свети, благослови.“

Спокој ме обави..., а молитва моја
над пламеном свећа још Твом лицу плови:
„...нека на век века буде воља Твоја.
Благослови, Оче свети, благослови.“

Божидар Добрковић, Ловћенац

Шифра: *Степски вук*

ОТАЏБИНА

*„Гледали смо какоумиру стојећи
они које волимо“*

(Бранко Миљковић)

Док целати силни долазе у бури
Искра сјајна сада умном блиста твари,
Ми видимо јасно и кроз маглу ствари
Да се живот нови у судњој рађа ури.

Док сваким ти даном јаче жиле стишће
Борба непрестана што слободи пут утире,
Јер клонуће твоје и нас саме потире,
С ловора вечног не пада ти лишће.

Злодуси, никад слава из нашег времена.
За битку свету дубља требају срца,
У крви ће вашој отров ваш да грца.

Под небом мрачите тла наших племена,
Грабљивци, никад нас нећете стрти –
Живот најгордији бива тек у смрти.

Борисав Бора Благојевић, Ћуприја

Шифра: *Морава*

КАКО СЕ ПИШУ УСНУЛЕ ПЕСМЕ

Уснула ме у по ноћи студен зима окована снеговима
У амбаре и кошеве сјатиле се птице сојке
Крај лисице чучи пилеж у тору се близне овце
Месец оштрим српом српи лепе жене и девојке

На трonoшцу деда седи лулу пуши браду брије
Жезлом струшком ватру цара разбуктава старе бриге
Шљивова му грана за врат изцикљала од раније
Из варница пишти багрем и пење се на вериге

Баба ми је крај губера и свилену бубу свлачи
Плетићкама задње клубе на разбоју плете нити
Утулила светлост лампе боранију љуска жуту
У вариво воду сипа кад једемо да смо сити

Отац је на дрвљенику у пањеве будак тупи
И разапет у две бразде од вечери до сванућа
И у јарам поломљени бичују га старе газде
На три ћошка подупире на четвртом пукла кућа

Мајка ми је на потоку из кладенца скупља сузе
Обрамицом јури змије даждевњаке да затрује
У купице да пресипе белим платном да покрије
Умива се. Сва у црно обучена и шамију забрађује

У прабини брат се тражи од шишарке бунар прави
Око ногу котур бачве на главу му пен'о сиви
А колико лета има дал' је млађи ил" старији
Ни ја не знам. Нико не зна . Ама нико. Ни Бог живи

Само моје драге нема остала је голих груди
Да ме тражи недодиром у распуклом стању свести
Овијена око пупка под чаршавом разасута
Пола жена пола риба у кревету да се мрести

И ујутру питала ме где сам сву ноћ боравио
Грдила ме и молила да баталим што се не сме
Ја ћутањем правдао се да не умем да објасним
Можда неће разумети да се тако пишу песме.

Бранка Војиновић Јегдић, Подгорица, Црна Гора

Шифра: *Пст! Још увијек сањам*

ЗАТИРАЊЕ

У пролазу свратих у стару варош
гдје сам некада код дједа и баке
прводила распусте безбрижно,
љети на ријечи, зими уз санке.

Кућу је купио послије неко други.
зарасла у коров, поново на продају,
чујем да је мало ђака у школи,
ни једну зграду нигдје не зидају.

А на пијаци више не постоји
она некадашња гужва и бука
када се бака цјенкала жучно и дуго
са забрађеном сељанком због лука.

Кажу да више нема ни вашара,
стари добошар умро је одавно,
рингишпил врло ријетко свраћа
све је постало сиво и јадно.

Никога не препознах на улици
као да странци сад живе овдје,
моји другари редом се разишли
можда се сретнемо некад, негдје.

Братимир Петровић, Кладово

Шифра: *Једнога дана*

МАТИ

Бринула си о свему
о оцу кога су убили партизани
о брату кога је тукао учитељ, о
ћерки која је боловала од рака,
о свима које си волела
и желела их заштитити од живота.

Брига је годинама постајала већа
а живот све мањи.

Знала си најчешће,
шта је за кога најбоље.
Знала си најбоље
где се шта налази.

А онда, једнога дана,
почела си да заборављаш.

Најпре предмете и окружење
а затим и људе и догађаје.

Доктори кажу
Алцхајмер – старачка деменција.
Ја им не верујем!

Ниси могла да заборавиш
оне којих више нема,
Ниси имала снаге да се бориш
за оне које си волела,
и желела им сигурност
у свету који то не пружа
и затворила си се у себе.

Верујем да си сада у свом свету
не повезаних сећања и маште
најзад срећна.

А ми, ми смо добро
и без твоје бриге.
Да си бар то, раније могла знати!

Будимир Ракић, Нови Београд

Шифра: *Пламен*

НА ПЕШЧАНОЈ БИНИ

У туроб тмурни где очај бива,
у злој дубини ужасног хада
где нема ничег, баш ничег жива,
тамо где мре последња нада

Скрхано клецам. Злу се све може.
О баци поглед, о спаси Боже!

Та вечна тмина из ноћне море,
тај страшни вапај птице без крила
у пустом окну без трачка зоре
језа је муку мржњом покрила.

Душа јеца док ђаволи се множе,
о пружи руку, о спаси Боже!

Лудило снажно у глави бије,
узврела жица утробом хара,
мучена судба кроз срце рије
и свака пошаст што пропаст ствара.

Све се лепоте у паклу ложе,
о чуј ме мало, о спаси Боже!

Далекоме смеру из ока се плави,
на обзорју тихом нешто се догађа,
луди ли се опет у песничкој глави
или сунце тајно негде се порађа?

Сад ка Теби журим, грешноме се смилуј,
о буди уз мене, Господе помилуј!

У пустари глувој на пешчаној бини,
где скелети голи вечне снове снију,
да ли је то цветак ил' се само чини,
да ли то латице с неба воду пију?

За руку Те држим, још једном се смилуј,
о буди уз мене, помилуј, помилуј!

Валентина Милачић, Бања Лука, Република Српска

Шифра: *Неупитни заборав*

ИЗМЕЂУ ТЕБЕ И МЕНЕ

Између тебе и мене
вода
по њој се мигоље
барке,
пас разиграва
забацујући удицу.

Шта тражи
његов њух,
твој или мој сан?!

Између тебе и мене
ватра
у њој се јуже
вјетрови и боје,
једна мачка предеизвијајући струк.

Шта тражи
њен њух,
твој или мој длан?!

Између тебе и мене,
природне непогоде
понајприје,
ова дубока фатаморгана
распршена од тастатуре
испијене наискап.

Весна Радовић, Београд

Шифра: *Невеста Јадрана*

НА ИСПОВЕСТИ КОД ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ
„САВИНСКЕ" *

Дошла сам Ти, из далека, Божјом руком вођена
На свом крстоносном путу, на путу Богочовека
Да ти се исповедим
Пресвета Богородице Савинска
И оставим ниску заветних бисера
У Савини, крај старог града Новог
Где је зимовао Стефан Косача **
Тражећи спас од студени, Османлија и Млечана
Уздајући се у Бога и правду свог мача!

Сву ноћ, за мном завијаше звери
У потрази за храном
Још сањам разјапљене чељусти
Из којих цури, непрекинута нит похлепе и глади
Иако одавно нисам јагње што код мајке сиса
Мени је потребан сто, икона и ћирилица
Да дозовем цара у Призрену
И пољубим руку патријарху у Пећи
Мене је деда учио да су вукови, пси Светог Саве
А, да се Срби познају по Слави и фресци!

Мада незвана, дошла сам Ти, из далека
Као прогнана монахиња из запаљеног манастира
Чувши звона из светог храма
Те вечери, лила је киша на приморју
Као да годинама није падала
А, мирис чемпреса, ширио се на све стране
И док су у повечерје, молебан држали калуђери
За здравље и спасење
Из црног ока, једна црна суза
Откинула се, и пала на царске двери!

* Богородица „Савинска" - чудесна икона Мајке Божије, спада у шест чудотворних српских икона Богородице. Налази се у Манастиру Савина у Херцег Новом, окована је златом и сребром, а верује се да је вековима чувала манастир од људског зла и временских непогода.

** Стефан Вукчић Косача - оснивач војводства Светог Саве, касније названо Херцеговина, по његовој титули херцег од Светог Саве.

Весна Ристовић, Краљево

Шифра: *Маглич*

ПОД МАГЛИЧЕМ НА КИШИ

Тече увек наша река,
зачас крива, зачас није,
вековима из далека,
код Маглича лук извије.

Под зидине траг остави,
слапом воде причу пише.
Са небом се она плави,
јоргованом замирише.

Низ долину Ибар хрли,
све тежећи ка Морави,
две обале вода грли,
о јуначкој прича слави.

Узаврела река бруји,
носи пруже и камење.
Са планине ветар струју,
удара о Маглич-стење.

Док ходамо, ту, по киши,
звук прошлости к'о да свира.
Од тишине ми смо тиши,
мирнији од ноћног мира

Млади соко кружи нежно,
над камењем од давнина.
У кулама свио гнездо,
чувар неба, чувар мира!

О љубави има речи,
ситна киша слова ниже.
Таласом о камен звечи,
две обале да се зближе.

Влада Илић Тушаковић, Јагодина

Шифра: *СП – 018*

ПРЕД ПЕСМОМ ПУТ...

Пред песмом пут, врео и горак
Чаше вина и жице што титрају
Загледан у далеко
Римујем црно и бело

Птицама одан можда сам будуће дрво
Речи приносим као да се будим
Шта је моје небо него песма

И кад ми се учини да сам без уста
Одломи се крик од камена
Језик заголицају добре речи

Капљом росе низ траве влат
Надокнађујем изгубљено
Кад нисам овде
Кад ничег не буде

Под капом кључеви тајне
Као журна сенка у самоћи и ћутању
Размишљај
Тражим пут песми у дугој ноћи

Песма је и оно чега се нерадо сећам:
Предевање речи, слова о злој зими,
Снегу и мрзлом мливу тишине
Моје лице и моје наличје
Моја светлост и мој мрак

Азбука сећања шири се, бујају слова
Као безбројна лица лепршају барјаци снова
А пред песмом једини пут, врео и горак...

Војислав Трумпић, Јагодина

Шифра: *Од Мораве*

УЛИЦА НАШЕГ ДЕТИЊСТВА

Наша мала улица,
Скрајнута од главне улице
И продужетак „ширине“
Где је била зелена пијаца, Била је наш рај.

Три комшијске куће,
То је читаво богатство моје улице,
Али пролаз до реке,
До наше Добруше
Уздизао је у очима људи.

Наша улица је увек била чиста.
С вечери, када се заврше послови,
Комшије су се прихватале метли.
Зато суту деца била безбрижна
Без надзора родитеља.

А када падне киша
Из «ширине» потеку поточићи,
Наша улица постаје градилиште,
Настају бројне „броне“,
Једино није било струје
Али се уживало у гацкању.

Зими се улица заледи.
На делу су импровизоване клизаљке
И виртуозне фигуре младих «уметника»,
Доживљај који се памти вечито.

Данас нема улице,
Нема ни „ширине“
И нема многихактера ондашњих догађаја,
А ја покушавам да евоцирам
И вратим се у време
Време које се не може заборавити.

Даринка Крунић Бјелица, Обреновац

Шифра: *Видарица*

ДРАИНЦУ У СПОМЕН

Вечити дечак
који је заборавио
своје срце
тамо негде за гором,
где се кикоћу реке,
где се трава
љуби са небом,
где братиме се
бог и песник
и све ромори
као заљубљене звезде.

Он тако сакат запути се
од „Урала до Аљаске“,
премери атаре туђе
далеке,
омириса булеваре
Париза
и бруј скадарлијских
пијаних зора.

Па тако пијан
од песме и вина,
од жеље и жена,
врати се дечак
по своје срце,
да поново буде
блистав
као пун круг Месеца,
да поново буде млад
као румен родне зоре
над прагом
оца Недељка,
као једро поље
под небом
љубљене Топлице

Дејан Крсман Николић, Шабач

Шифра: *Храст*

МОСТ

У пепелу прстен моје баке згажен,
на њему у вечност урезано мајке моје име,
на Сави стари железнички мост,
испод шина односе још један тешки праг,
ту, скривен од зла, засјао је, њенога срца последњи траг.

Над градом овим, смрт су опет сејали
отровни челични гмазови, безбожницима љигавим,
као и те 44-те, довољан беше, тек један грозни сатане миг,
бомбама новoga рата, скриваше своје старе погане трагове,
на наше тло опет су бацали, одвратне звери жигове.

Сећање наше до неба сеже, зло се скупило у језик нем,
и реком овом, на перу правде, на танкој нити,
у једној мисли, живот ме носи, док сањам трен,
да истине светлост обасја свет, пре но што дође време да
мрем.

Злочина сведок неми, и мостје овај, логоре смрти
добро памти, авети бола, страшни у њима пир,
у паничном бегу окупатор кукавички руши средишњицу
моста, статисти бедни одело пресвлаче своје, за њих
то беше само, ружне, неважне драме последњи чин.

У град улазе наши! На лицима ослободилаца радост,
и осмех... козарачко коло... И свуда младост кличе...
Сила, силу порађа, у слободи прва ноћ за овај град,
ново зло нам рађа... у најлепшој божијој башти,
крај најмириснијег цвета, најљући коров ниче...

Клечка, Пребиловци, Голубњача, Јадовно...
само су образац, ни тамо није требао суд, ни правда...
Тај мост и данас тугу носи, и сад задрхти на помен маља,
и данас у граду овом, некеме ко истину зна, ко светлости
бар зрачак
негде спази, на помен маља задрхти срце, задрхте кости.
Један поглед у понор, са ивице сломљеног моста,
у болесном уму целата, заувек исту мисао ствара...
И шта је коло криво, и шта наш народ патни,
кривицу коловође носе, понеко на кецу... и штаб ратни.

Драган Копривица, Подгорица, Црна Гора
Шифра: *Оногошт*

ЕВО ИМ ПЈЕВАМ ОДУ

Какви све су велики кроз вјекове пали –
да би ови мали данас завладали..?!
Који све су досад ка врху се пели –
да би ови приземни сад на трон засјели..?!

Је л' све досадашње и имало смисла –
кад гвоздена рука сад је земљу стисла?
Због којег то, само, од јуче контекста,
оста народ данас без тона и текста..?

И како да, тужан, све то сад преживи,
док су ови, горе, „ни дужни ни криви“...
И дјелују као и добри, и власни,
а баш због њих часни одоше у красни...

Шта да нас лијечи, када нема ријечи,
пред логиком апсурд кад се испријечи,
и питање исто кад се заталаса –
има ли од моћних за немоћне спаса...

Зато моћницима у надменом роду
пјевам ову оду, само нека оду...
Али су, нажалост, они, здраво били,
тек сад се на власти добро ушанчили...

Па питаш се – каква то је луда кућа
када народ хита стазама беспућа...
И још притом, као од великог миља,
напредује назад, без наде, без циља...

А назадни хрле у напредне сфере,
па власт руке пере, а народ се ждере...
Кол'ко трцјет' може, која му је мјера –
све ће он поднијет', и алал му вјера..!

А и ништа зато што тоне у блато
на граници танкој под страха до краха,
а дубоко свјестан комплетне дивоте...
Е ове љепоте... Аферим, животе...!

Драгиша Ераковић, Ниш

Шифра: *Печат*

БОГОРОДИЦА

Кажу да овде

Она долази

На овом извору

Она се умива

Кажу да су је

Овде видели

Њена рука

Бол је однела

Кажу да ово место

Она посећује

Овде се Богу

И сину молила

Сви знају

Увек је са нама.

Драгица Обрадовић. Јагодина

Шифра: *Бреза*

УСТА ТВОЈА НЕ ГОВОРЕ
АЛ' УСТА ГОВОРЕ ДЕЛА ТВОЈА

Селимиру В. Милосављевићу, књижевнику

У вечити мир преселио си се, Селимире!
У свемиру, у нирвани душа ти пребива,
у миру и спокоју нека почива,
brate Селимире.

Падају кише и снегови,
покривене су хумке, долине и брегови.
У тишини крај пута,
твој дом је вечити.

Пролећа ће многа доћи а ти нећеш моћи
на Ћелијан да одеш.
Цветаће нов гороцвет на Ћелијанском брду,
а ти отићи нећеш у твој Драгоцвет.

На пропланку и у гори
мирисаће цвеће у пролеће
али не теби, brate Селимире.

Гороцвет из врта твога, књижевнога
што га засади давне 1973. разлиста се
и цветаше за живота твог,
мирисаће у вечности.

Јагодинче, на јагоде
оне шумске, миришљаве,
мирисаће на младост и пролећно цвеће –
зумбул, нарцис, љубичицу.

А "Олтари поморавски" на духовност неимара,
уметника, књижевника и песника Богом датих
традицијом овенчаних, православљем задојених,
Светим Духом напојени.

Пронео се кроз цео свет
ћилијански *Гороцвет*.

И сад брата Селимире, песниче и уметниче,
књижевниче, из твог врта цвеће ниче,
расте, цвета и плод даје,
у вечности нека траје.

Душан Д. Живанчевић, Добановци

Шифра: *Срем 55*

ПРСТ НА ЧЕЛЮ

Ти што себе називаш
Витезом Старога Раса
И народ свој цео
Небеским крстиш...

Ти што први удараш
На сва звона заветна
О Србији, о слободи
О ћирилици и православљу...
Ти коме су пуна уста Косова,
Плаве гробнице
И Батинске битке
Шајкаче и крсне славе...

Стави прст на то чело лудо
Скини га са обарача претње
И окрени се гробовима
Крајпуташима и манастирима
Заустави поглед на мапи Србије
И празним школама и селима
Обраслим киселим дрветом
Коровом и гласом кукавице.

Научи Оченаш и шта су крст,
Икона, кандило и чоја,
Опанак српски, реч, рало,
Оцило и војнички шињел
И деца - које све мање има
Деца која се рађају у туђој
Земљи, под туђим именом
Под туђом заставом и грбом....

Ти који се бусаш
У прса српска - отвори очи.
Време је већ одавно
Звоном те опоменуло.

14.9.2017.

Душан Мијајловић Адски, Ниш

Шифра: *И тако...*

ЧЕКАЈУЋИ ЧУДО

чекам истрајно
да ми се душа озари у тишини
тихост да проговори њеним гласом
многоцветна башта
омиљеним цветом да ми махне

научио сам да чекам
мало мање да се надам
упорно одгонетајући једну загонетку
постављену од непознате силе
којој до одговора није стало

чекам у сенци и без сенке
чекаћу све док не дође онај дан
кад ћу лежати на столу
одсутан и неосетљив на лелек
на мирис босиљка и тамјана

нисам пророк али знам
помирићу се са удесом и судбином
кренућу на пут
натоварен попут камиле у пустињи
једино нам терет неће бити исти—
мој се товар зове чекање

на путу (не)истине
од тебе драги читаоче очекујем
да поздравиш угаврашеног путника
човека који чека чудо у чудилу
чудака који се више ничему не чуди

Душан Ружић, Скорица (Ражањ)

Шифра: *Скорац*

КОСИДБА НА СЕЛУ

Сањив, седим на кућном прагу.
Поглед ми односе облаци
што плаво небо пасу као
на ливади бели јагањци.

Селом одјекује звук чинеле,
рано јутрос отац косу откива.
Од пролећних киша избујале траве.
Косаче на мобу позива.

Плеше сунце на оштрици косе.
У ритму кукова падају откоси.
Ливадом скакуће босоного дете,
орошену купицу воде носи.

Са заранка песму славуја
тророгом вилом развејава мати.
Два пута преврнуту траву,
суву, у навилъке пласти.

Посмук, репица, дуга растока...
Сад се на кола сено слаже.
Хитрим ногама редом гази,
па конопцем добро веже.

Кичица, нана, мајчина душица...
љушка се товар, дечија главица вири,
Опојни мирис лековитих трава
целим селом се шири

Живојка Милић, Црљенац, Мало Црниће

Шифра: *Чаробна*

У ДУШИ ПЕСМА

Ја имам име,
и место
под небеским
сводом.

А теби ће
птице књунате,
дуг да наплате.

Ја имам
сјај у оку,
и росу сунчану
на длану.

А у теби,
непрегледна тама,
и осама.

Ја имам песму,
што у души
клија.

А тебе чека
ђавоља кочија,
у царству некрста
и недођија.

Животије Поповић Поп, Скорица

Шифра: *Симон Крагуј*

СЛОВО ПАСТИРСКО

Како да пишем као што говорим
кад сваку реч коју кажем
кљују гавранови врани,
коњи разуздани на репове развлаче.
У чарну ноћ творили се ропски дани
кад сам слово Ћирилово тајио у ветру
који над кланцима завија и плаче,
у белутку који шапатам додола
скаске и житија свеца,
у корену дивљих јагода,
да са зрном сласти мудрост праотаца
позобају нека далека деца.

Сачувао сам писмена
у цвасти хајдучке траве,
у бојном покличу гордих хајдука,
у појању појца, чатењу чтеца,
у горком урлику горског вука.

Како да говорим као што је написано,
кад сикћу да је моја ћирилска тканица
са потком од сухог злата
само језик простих пастира,
вечитих бунџија, редова отаџбинског рата,
жагор свадбарских певица и гробљанских нарикача.
Мени је и преча и јача
моја псовка, погрде и клетве, проја десетерца,
од њихове учтивог штива жетве.

Зато читам као што говорим
јер једино тако може да ме има,
из дубоких корена у висине дуби стабло ново,
ласно под облаком замахнем крилима
кад су ми закрилица четири оцила,
кад ми је темељ слово, свето слово Ћирилово.

Звездана Миросављевић-Пржић, Ћуприја

Шифра: *Васељена*

ЗНАО СИ, СРБО

Србољубу Митићу

Ти који си од звезда вечност крао
Ланселот у времену залутао,
Да би храбро болу на мегдан стао
Без греха осуђен на шргут и плач
Теби је туга била и штит и мач.

Номад у чизмама од седам миља
Путник кроз снове,ког је ранила збиља,
знао си да живот је и кад се смешка,
понекад само превара тешка.
Знао си... Србо... све то си знао
И тајну Праречи.шифру живота
да скупо се плаћа раскош, лепота
кад су Јустицијине слуге за правду глуве,
Па неправду љубе и златнике суве...

Знао си Србо!Срж си спознао
Да ће велики увек прождирати мале
Самољубља ради, богатства, славе...
Знао си... И ево данас...
Нема више оног јутра белине
Кроз коју черга са утрине мине...
Ни коња ружног,продат је давно
Ни жута птица не цвркуће одавно...
Ни пса твог зеленог да кућу чува
Кроз хук сове у доба глува...

Знао си Србо
Да смрт свакоме од нас дише заврат
Док крај не откуца небески сат
И овоземаљско прође
Ти који си у вечност међ звездама стао,
Ланселоту времену залутао
Да би болу на мегдан стао.
Уклети песник од заорава отет....
Знао си Србо како је... када си проклет.

Зоран М. Јовановић, Лесковац

Шифра: *Вук самотњак*

ЗОВ

У ноћи, кад пун месец
у срца обичних људи
почне да уноси немир
и кад од страха почне
низ кичме да се слива језа
у мени прокључа крв предака.
Осетим да ме зову дивљине
и моја браћа из шуме.
Подигнем главу
и из свег гласа
арлаукнем на месец
да знају да сам ту.
Вук сам самотњак
заточен у телу човека
и човек са вучјом ћуди.
Моји су преци с вуковима
на истом кладенцу воду пили
у истим шумама с вуковима се крили.
Планине су их одгајале
а шуме, од хајки, скривале.
У ноћи, кад пун месец почне
да на Земљу шаље своје хладне зраке
подигнем главу ка њему
да у мирисима што ветар доноси
препознам зов свог чопора.
Зове ме у шуму
да заједно арлаучемо на месец.
Да нас се пси плаше.

Иван Гаћина, Задар, Хрватска

Шифра: *Бели орао 009*

ПРЕЛИЈЕПИ ДАНЕ

Прелијепи дане што невино гледаш
огледалом сунца напуштену собу,
док у шкрињи сјаја успомене спремаш
разбукталом надом сагори тјескобу.

Чуварица таме испод трошног блока
господари дворцем од расутих кости,
испод саркофага земља је дубока,
у предворју смрти дрхте јадни гости.

Од чаробне зоре посуди ми очи
да гледам љепоту анђеоских жена,
као некад давно нека душа крочи
и распрши тугу из подземних сјена.

На крилима наде стихови заплоче
кад обузда тмину далек одјек звона,
ко велики пјесник путујем кроз снове
док ме не пробуди снажан воњ бетона.

Позорницу смрти љубављу обасјај
да студена земља упије топлину,
кад умрле претке оживи сунчев сјај
чудотворне руке сивило расплину.

Разоткриј ми тајне небескога кода
да бескрајна тама раздани животе,
обновљена душа по свјетлости хода
и подземљем цвату цвјетови љепоте.

Прелијепи дане што зракама гледаш
кроз зрцало сунца одају у гробу,
када мрачне снове шкрињи сјаја предаш
разбудит ћеш наде напаћеном робу.

Иван М. Петровић, с. Кланица, (Ваљево)

Шифра: *Прометеј*

ЛАПОТ

Првенче мој, узданице моја,
И страшни суде мој...
Не могу ове ноге рањаве,
Од гажења глине, плеве и блата
Брже ходити судбини својој.
За тебе су ходиле, да наћве буду пуњене
Брашном, из којих снага затеже мишице твоје.

Не могу ове руке дрхтаве,
Тежину задњег залогаја носити,
Јер се истроше,
Кад ме наговараше браћа
Да пустим волове, да те у орању погазе.
Да једна гладна уста буду мање...

Не пуче улар од Сивоње,
Али замало пуче срце моје
Због те грешне мисли.

И одведи ме мало даље од стења овог
Јер, ту сам ја, оцу својему, последњу погачу спремио.

И ничега се не плашим сем једног:
Плашим се да не удари довољно јако...
...као ја некада...

Иванка Бошњак-Чолић, Београд

Шифра: *Шпанија*

У ЗАНОСУ ФЛАМЕНКА

И ритам и звук кастањета
и корак и покрет тела кроз
било јој пролазе

И све у њој трепери
и сваки јој мишић опијен
и уздрхтали сви дамари
и мисао свака крила има

Огртачјој прашина звездана
а сукња заносан шапат црвени
у страсном ритму чизме јој уздишу
у очима јој лепота играња

И као слапови распевани
допуњују се тонови
гитаре распомамљене

Игор Браца Дамњановић, Београд

Шифра: *Спасовдан*

ЛАНЕ

Ах, ни сунце није сад на мојој страни
Чеках да ме буди, ал' и оно спава
У овој су шуми црни чак и дани
Али моја љубав таму објасјава.

Очи ове сјајне, то су луче моје
Што ме теби воде као брод ка луци
Осећам се као Одисеј на капији Троје
Као црв раздора у зрелој јабуци.

Али ниси ти Јелена, нит сам ја Менелај
Ја сам само човек, ти потомак срне
Нит је ова шума верујућих рај
Да не смем да љубим твоје очи црне.

Дођи, моје Лане
Уморан сам много од овог лутања
Дођи и подигни мост над моје бездане
Да са њега скупа гледамо свитања.

Хајде, крени са мном, овде немаш сунца
Од тих силних грана хладних четинара
Целога живота бићеш налик на бегунца
Бежаћеш од мене, твојега чувара.

А ја желим само да се у теби огледам
у та два топла твоја огледала
на извору њиним да се исповедам
да ти шапнем тајне које ниси знала.

Чујеш, моје срце само за те куца
Ко немирни Хуни на Народа врата
На крају тунела нада ми светлуца
Да ће семе љубави имати процвата.

Илија Степановић, Крагујевац

Шифра: *Каплар*

ХИЉАДУ И ТРИСТА

На прву трубу која на збор зове
Сјвером у Краља, Отаџбину, Христа
Да сачувамо наша брда и долове
Пођосмо нас хиљаду и триста.

Из школске клупе на обронке Цера
На Колубару где Мишић предводи
Пред цеви Швапских машингевера
Да потомци могу живет^у слободи

Давио нас тифус и погане вашке
Мраз и козје стазе непознатих гора
Издаја и заседе Арбанашке
Киша и блато на обали мора

По Грчким острвима видали смо ране
Маштали о зори над Моравом што блиста
И повратка кући чекали смо дане
Ал не беше нас више хиљаду и триста

Ко дрва наслагани на обали Вида
Чекали смо укоп у гробницу плаву
А унуци наши без срама и стида
Предадоше ову причу забораву

Од Солуна па до Кајмакчалана
Знојем и крвљу посуте су стазе
Ветрови шапћу да од давних дана
Потомци наши овде не залазе

Често зајечим испод крајпуташа
Сломљених костију ал'образа чиста
Желећи да питам покољења наша
За шта је пало хиљаду и триста

Јован Н. Бундало, Београд

Шифра: *Слутња*

РУЖНО МИ У ОКУ ЗАЛЕЂЕНО

Мрак је светлост још нерођена,
младост је старост што није дошла
хладно је топлота расхлађена,
ружно је лепота која је прошла

*

Ноћ је блажен одмор од дана
злотвори и разбојници по нужди су браћа,
ожиљак на срцу бивша је рана,
мржња је љубав која се враћа.

Старост је младост која је прошла,
плач је суза тек рођена,
срећа је цела, јер туга није дошла
и лепа и ружна реч мозгом је вођена.
И црта права некад је била крива,
све у животу преправљам и дотерујем
и ракија љута, била је шљива.

Светац и грешник браћа су близанци,
јер су између себе поделили све,
а паралелно живе, као да су странци.
У овом хаосу не могу да се снађем,
ја сам између, у тамном прогнанству
не могу душу у мраку да нађем.
Опијен причам да ништа није важно,
а трезан се кајем за приче у пијанству.

*

Ово топло је јако расхлађено,
је ли овај коров некад био цвет?
Ово није вино, ово је сунце исцијеђено
одмах иде у мозак и мења груби свет
од прве чаше у оку ми ружно залеђено,
само лепо има право наставити лет.

Каја Панчић Миленковић, Пирот

Шифра: *Кажипрст*

ЈА НЕ РАСТЕМ ИЗ ПРОЛЕЋНОГ ЈУТРА

Знаш ли ти шта је ствд,
бела лаж и ћутање тамно као ноћ?

Не видиш утрнули кажипрст испред лица
дуги, дуги поглед до дна душе и натраг?

Свуда сам прошао с водом и сапуном
нежан као љубав до гроба, чист као последња молитва
и дозивао те јасним и промуклим гласом.
Да се пробудиш из каменолома, песка и јесењег лишћа,
и погледаш мојим очима свој живот на стакленим ногама,
своју доброту дугу као гладна година, тешку као торба
облака,
или тањир зачињене кише.

Ја не растем из пролећног јутра
нити у сваком сутону препознајем боју заљубљене душе.
Имам очеве очи и глас свих очева,
прве кораке на стопалима као прву обућу за пут у живот.

Од мене и птице очекују да полетим кад затреба,
пси да будем уз тебе када те ветрови и вода, добро и зло
нападно као последњу тврђаву или шаку јада.

Не могу више сам ни у дан, ни у ноћ. Ни срећан, ни твој.
Погледај, бар с највишег брда погледај
чија сенка крај тебе стражари,
коме си пола срца и празну душу остала дужна.

Љиљана Милосављевић, Смедеревска Паланка

Шифра: *Немири 2018*

У РАСКОРАКУ

Сунцу се примиче титрајима
камен у води што се варка

клижући тренутком
свако свој плен тражи

млађ рибља игром сенки
сунцу се растући удвара

плен већем постаће
кад у дубине крене

накострешене црнилом
јежеве изгледа нико неће

плаветно огледало неба
рески звук мотора сече

гладан човек време убрзава
хармонију тишине појешће

ЕМАНУЕЛА

На све стране су лепота и љубав, држиш ме чврсто, говориш.

Париз је град који сам видео захваљујући Карлу.

У 15 сати ме је звао да пођем са њим, у 16 сам рекао оцу,

у 17 смо кренули.

Недељу дана смо провели у Паризу, смештени у кући

за најстарију забаву. Тамо је било најјефтиније.

Уређаји које смо дошли да преузмемо нису били готови.

Увече је била рација, похватали су блуднице, али нас двојцу нису дирали.

Париз је место које сам замишљао од најранијег детињства.

Он је оно што раскликтава нашу душу.

Од Трга Конкорд до Тријумфалне капије протежу се

Јелисејска поља. С десне стране су кафићи и биоскопи.

У једном од њих се непрестано приказивао филм „Емануела“.

Карло и ја, у публици, причали смо на мађарском,

да нас наши не би препознали.

Изненада, на српском, неко је викнуо, у првом реду,

видевши голу Емануелу, како бесрамно пуши цигарету:

„Каква брда, какав дим, брате!“

Попадали смо са столица. Филм је трајао 105 минута.

Ти си сигурно гледала скраћену верзију, рекао си, врло!

Еротске фантазије по истоименом роману Емануеле Арсан.

Карло се оженио, добио дете.

Био је код тетке у Бечу, када му је позлило. Много је пушио.

Дали су му нитроглицерин под језик и рекли:

„Ви сте ауслендер (странац)! Ко ће то да плати?“

Окрнули су се и отишли, као да је пун мрака и да је губав.

Тако је умро Карло. Збогом, полубрате!

А у моје двориште дошла су двојица са секирама,

са крамповима, и тражили 2.000 евра да посеку бамбус.

Безгласан сам као бувица и мањи од маковог зрна гледајући

у звездекоје су налик на дијаманте на твојим рукама,

на звезде које лете као пилићи заплашени на све стране.

Близу је лето, затвори очи, отићи ћемо до фонтане „Четири

лава“. До чесме на узвишењу од три мермерне степенице.

Да бацимо новчић за срећу, за Карла, за бамбусе.

Емануела, ко зна нисмо ли невидљиво већ давно у вези

и није ли то љубав?

Љубомир О. Вујовић, Београд

Шифра: *Трагови*

МОЈОЈ ПЕСМИ ИЗГУБЉЕНОГ МИРА

Ах ти птицо беле слободе
Ти што чежњом недостижна биваш
Чиме да те тешим
Дахом пролазности или облацима снова
Који изнад таме маштом броде
Док у заблудама изгубљена сниваш

Ах ти птицо сјајних зена
Ти што златним пером неспокоја
Тајни вечног жудиш
Нек је просто дару поја
Док по крлеткама успомена
Гладном збиљом сету будиш
Дивна птицо нежних сена
Недогрљени остали су дани
Осећања небеске слободе

Залуд сниваш да оживиш
Давни просјај сунца трена
Када му се тугом дивиш

Ах ти птицо мрака бола
Света птицо поткресаних крила
Зар не видиш да су слова мртва
Душом којом љубав кола
Постала си жртва
Сопственог пира

Милад Обрадовић, Рогатица, Република Српска
Шифра: *Ријеч*

НА КАМЕНУ ЗАПИС

Божју ријеч кроз запис камен што говори
из бескраја чудног, тајни васионе,
Мојсије доби на Синајског гори
пој неба на поклон недодатне зоне.

Исклесан руком Створитеља свијета,
Господара живота, душе човјекове,
правила да важе док је планета,
на камену запис, закон за вјекове.

Душа, око, срце ил' језик човјеков
ак' имало ишта прочитати знаде,
види да у запис за вијеки вјеков
сва правила, памет и сво знање стаде.

Не кради, не убиј, љуби ближњег свога,
не пожели туђе и не богохули,
поштуј родитеље и Господа Бога,
један дан одмори, не стреми ка нули.

Залуд не узимај свога Бога име,
не прави идола нити каква лика,
лажно не свједочи, не дичи се тиме,
не чини прељубе, ма каква прилика.

И све друге ријечи што су нама битне,
настале последице каменог записа,
саткане од потке мисли првобитне,
Свевишњи их љубављу својом написа.

То силно богатство, знање, снагу неба,
на камену плочу што их Господ смјести,
да креира живот шта нам друго треба,
осим ових десет Божјих заповјести.

Милан С. Косовић, Београд

Шифра: *Тихомир*

ЉУБОСТИЊО, БИ НАМ ВИЂЕЊЕ

Дао Бог очи соколове
Остани нам на видику
Удостојих се с Богом познати те

Би нам виђење
У неки сан лаки
Који служи за препознавање

Ти бејаше снесена
Да узникнемо ка светлости часнога
И опет се молимо твоме преподобљу
Узбуркавајући самовољна срца

Љубостињо
Тајнице Божја
Двоструко да си здраво у Господу

Остани нам на видику
На јутрењу те стихослове
За сва земаљска добра и спасење душе свих
Љубостињо

Достојнаси ваистину
Двоструко да си здраво у Господу
Љубостињо
Љубим те ћирилицом

Милан Н. Кузмић, Добој, Република Српска
Шифра: *Вуково завештање*

НЕБЕСКО НАСЛЕЂЕ

Посвећено Бранку Миљковићу

На земљу с неба прогнани
грехом речи роде се песници у осами
птице које вечно певају о слободи у тами.
С немба прогнани у поезију без милости
где царују прах, пепео, крв и кости.
Да ли си био путник кроз дамаре камена
можда залутала искра звезданог семена
мост вечности о који разбију се зуби времена.
Твоје песме неукроћен хиронов топот што јечи
у блештавилу слова, боја, бројева и речи
свесмисао који васкрсава и лечи.
Тада мислио си, онако леп и млад
за искуство благословен је пад
а онда сазнање, све је крви блуд и греха слад
и би ти свеједно, светло небо ил тамни ад.
У име слободе тргао си речи са звезданог ланца!
Све узалуд!
Робови у теби видели су само „тајанственог странца“.
Где је слобода никла ту процветали су гробови
сунце се гаси кад песници постану робови.
У угашеном стиху жива слобода криком изливена
истекло је небеско наслеђе из покиданих вена.
Хероји и песници
кô муње и громови, не сплеткаре већ пркосе
и у грмљавини

Милан Љ. Обреновић, Крагујевац

Шифра: *Династија*

ЗАБОРАВИО САМ ЉУБАВ ЈЕДНУ

Мисли ми прогања једна жена,
а слике избледеле у глави.
Не сећам се ни њеног имена,
само знам да је било љубави.

Не знам како беше очешљана,
а знам да сам јој мрсио косу.
Не сећам се укуса усана
са којих сам пио медну росу.

Не сећам се више очију тих,
какве су им боје биле зене,
али знам да сам гледао у њих
и да су оне гледале мене.

Не сећам се ни њене улице,
број телефона сам изгубио.
Више и не памтим њено лице,
а знам да сам га некад љубио.

Можда смо сањали исте снове,
можда је то била љубав права.
Посветићу јој стихове ове
да је сачувам од заборава.

Милан Цимбаљевић, Дапсиће, Беране, Црна Гора
Шифра: *Смјерник*

МИЛОСТ ЗА МИЛИЦЕ

Усвојтише ме двије Милице*,
маленица из крилате Батајнице
и, усамљено српско слово,
из царске престонице.

Тек што је, маленица,
почела да зивка дворишне птице,
шири руке и гугуче
говорљиво врело радости
и безграничи родитељске кликтаје надања,
с понора неба
злоћуди јој угасише срце.

Помрча небо,
све очас у таму склизну,
– Богу плач бризну.

А усамљено српско слово,
молитвом срца радости чува,
молитвено се к свјетлости отима,
попут веселе голубице,
отвара гостољубиво лице,
разиграва све што нема и што има,
на своме прагу се обува и изува.

Крилима маше маленица Милица
у анђеоском сну,
у кавезу срца.

Искапљује се писаљка,
одјекта,
од бола, непребола.

Спаси од немилосног свијета,
милошћу дозови затурене,
узнеси све, Света,
и мене и мене,
да доплетем словима ћирилице,
молитвено за Милице.

Клекни немилосни свијете.
Не убијајте птице.
Бог је дијете.

-----
* *Милица Ракић*
Милица Ђоршевић

Миливоје Трнавац, Гојна Гора, Прањани

Шифра: *Гласник из ноћи*

РАЗГОВОР СА ПЕСНИКОМ

10. *Помрчина притиснула наше дане,
Не види се јадна наша земља худа;
Ал' кад пожар подухвати на све стране,
Куда ћемо од светлости и од суда!*

(Владислав Петковић Дис: Наши дани)

Дочекао си да ти вече плаво сване,
А ми цара и пуст ветар око главе своје –
Дош'о облик заборава, ничу гробља из Нирване,
У Предјраћу тишине свенуленебесне боје,
Помрчина притиснула наше дане.

Је ли испред тебе мртва прошлост, сећаш ли се старог дуда?
Има ли смисла да реметимо бесмисленост кад је у свом току?
Нама се не сања, спава вода, мртвило је свуда,
Будућност сахрањена у прошлост, у дубину дубоку,
Не види се јадна наша земља худа.

Да ли доле тама светли, да л' су горе све суве гране?
Утопљене душе наше у Кући мрака,
У тамници јада тишина рони брегове и бране,
Васкрснуће мисли и боје земаљскога зрака,
Ал' кад пожар подухвати на сее стране.

Живиш ли и сад међ' људима у музици блуда,
Беже ли ти звезде, да л' се живот тамо мења?
Са Пре*ганком јаве нестаће сва наша чуда –
Кад се сретнемо шта ће рећи зашла покољења?
Куда ћемо од светлости и од суда!

Милијана Мика Голубовић, Ужице

Шифра: *Ако*

АКО МОРАШ

Пружила сам ноћас, још једном задњи пут
руку у бескрајне висине.
Исто место, одакле сам ти слала
пољупце ветром донесене.
Укради ми осмехе лажљиве и сакриј у своје џепове.
Угнезди се у моје очи сањиве и остани ту до краја времена .
Заробљена између светова у јави твог сна,
ту на рубу твојих усана.
Узећу кривицу са мало зачина од љубави
и укусом пожуде скупљеним заједно
у смотуљак сећања на путу до заорава.
Желим да никада не крадеш, ако мораш красти,
укради моје туге.
Ако мораш лагати, лажи са мном
све ноћи мог живота.
Ако мораш варати, онда молим те превари смрт.
Заволи траг мог осмеха на нежном лицу
и ужурбан ход дуж улице, које можда никуда не воде
Ноћас отварам руку, али овај пут,
враћам ти део тебе.
Тужног погледа пратим, како се одвајаш од мене,
али верујем, боље је.

Милица Мима Дмитривић, Чачак

Шифра: *Талија*

СВЕТО ДРВО У ЗАБРАНУ

Слушам зором
Кад ми несан
Замакне за око
Опет виле коло разиграле.

Испод стабла које срце има
Призивају душу
Моје мајке и старе прамајке
Свето дрво ките дукатима.

Сјакти дрво
У дедином забрану
Месечина изаткала
диљем шара у повесмо запис.

Капљицама врцанога меда
разастире срму и кадифу
Пред крстом се
Поклања прадеда.

Будим ли се ил ми срце
Породично стабло усправља у недра
У хладу светиње
Сусрели се преци и потомци

Препуне се и лоза и руке
Ко цркву већ ми хита душа
Па међ' виле
Нерођене водим праунуке

Милка Стефановић Мими, Београд

Шифра: *Римаријум*

СТАРИ СПИСИ

Инспирисана науком Милосава Ж. Чаркића

Седморечјем круг затворен
од Сербула на Морави
са Србуљом старом књигом
предачко огњиште слави.

Србске легенде су згасле
и истине преправљане.
У времену изгуби се
слава на владарске дане.

Ку Сурбинду и Србинду
обележје србско следи.
У химни осме мандале
помињу се у Рг Веди.

Србска круна златила је
развалине Вавилона.
Са Ур Нипом сар Сербула
где остави траг свог трона.

Избрисан искон и престо
обезглављен свој пут тражи.
Отварајте Свевид - књиге.
Историју спас те лажи.

Србски корен предубок је
а пловимо још без крова.
На ослонцу исконскоме
збори историја нова.

Живот вазда на голготи
старе искре славе иште,
опомиње да нађемо
први језик и огњиште.

Милко Стојковић, Смедеревска Паланка

Шифра: *Деветка*

ЊИВА

Кад мој деда,
што зна да запрети грому и црном облаку,
што заклиње се снопом жита и кишом,
живот му лице избраздао и обојио сваку длаку,
а свађа се са злом, недаћом и непогодом
и зна да заплаче кришом,

на њиву крочи опанком и ногом,
прекрсти се благосиљући је плахим даждом,
небом и богом,
узме грумен земље шаком пуном благости,
и клекне на бразду љубећи је молбом да донесе
дому хлеба и деци радости.

Мој деда,
око му има боју класа јечма и ражи,
њивом ступа као да је ушао у божји храм,
док му се из руке круни земља посна,
а из погледа се просипа љубав чежњиво росна.

Три смо дуката дали за то златно земље грумење,
и овчијег сира петнаест ока,
и воденицу годину дана без ујма да меље,
и женских надница колико је аршина земља широка,
две струље кошуље, чарапа вунених пари шест,
пет косача и седам сеноберача,
и најмлађе дете да се до Митровдана са стоком рве,
гвоздена српа зубљених четири и пола жетве прве,

за ову њиву хранилицу
што од овог међаша је и још педесет три растежа
уз поток дољом,
а кад се намири погодба да се реч дата
и род њивин, за вјеки вјеков, благослови божјом вољом.

Милосав Б. Влајић, Младеновац

Шифра: *Душица*

ДОЛАЗАК СЛОВЕНА

Хуче ледени ветрови с равнице
прешли смо смрзнуте воде Дунава
блиста јој лепо румено лице
у ходу без стазе док спава.

Космајском шумом урличу вуци
стежем штап понет с Карпата
а она чува мајчин златник у руци
и увели цветни венчић око врата.

Каскају коњи белци за нама
у братовљевим кочијама певају деца
боји се да не залута и остане сама
у траговима лисице и сивога зеца.

Погледом јој показујем вис Рудника
где су ливаде после зиме пуне крина
тамо ћемо саградити дом победника
тад осмех јој се јави и виде нашег сина.

Миљан Сандић, Пљевља, Црна Гора

Шифра: *Свиће зора*

СВЕТО СЛОВО ЋИРИЛОВО

Као Сунце са Истока вјековима прхујалим,
На камену и дрвету, пергаменту и на свили,
Олујама пркосећи, кроз маглине и кроз тмине
Свијетли траг је оставило Свето Слово Ћирилово.

Да заборав не овлада – поколења да се диче,
Немањића Јеванђеље, бисер нашег постојања
Написано и срочено подигло је до висина
Чудотворном својом снагом Свето Слово Ћирилово.

У тишини ноћног мира, да остави помен роду,
Крај чирака и кандила, вјештом руком – златном нити,
Помен Славном Српском Кнезу,
Извезла је Јефимија Светим Словом Ћириловим.

Уз Крст часни на барјаку, кад се ишло у побједи,
Кад се чуо поклич од јунака,
Крв левала за слободу и за вјеру,
Давало је полет е+fafу Свето Слово Ћирилово.

Јадиковке, тужбалице и лелеци, кроз Распећа и Голготе,
Врле славе и побједи – круна нашег постојања,
Траг свијетли од Гетеа до Нобела,
Писало је, памтило је, Свето Слово Ћирилово.

У времену бездушности и потопа људскогума,
Азбука је Ћирилова, даровница покољењу,
Нек ее чува! Нек се гаји! Нек се слави!
Светиња је што записа Свето Слово Ћирилово.

Миодраг М. Лакићевић, Јагодина

Шифра: *Носталгија*

МЕТОХИЈО, ЗЕМЉО РОДА

Метохијо, земљо рода,
Земљо мајки и очева,
Ја, твој грумен поскитали,
О слободи људској снева.

Метохијо, име свето,
Што је сунцем исплетено,
К'о светлосне плетенице,
Теку твоје три Бистрице.

Из планинских врела врлих,
Које бистре свету зборе:
Да у твојих суза море,
Дух Срба је неумрлих!

Опрости ми што ме нема,
Да те грлим, несрећнице,
Јер сам и ја свуд сатрвен,
И уплакано ми је лице.

Метохијо, сваком стопом,
Где је моја младост расла,
Долазиш ми духом мајке,
Што је прахом у те срасла!

Метохијо, мајко рода,
И очева и племена,
Твоје име свуда бришу,
Бришућ и нас из корена!

Али име твоје свето,
У нама је к'о светиња,
Запретано у душама,
И као жар сунца тиња!

Мирјана Ристић Стевовић, Београд

Шифра: *Невен*

СУЗО

Сузо

Предуго те има

Клецају мисли

Затечен поглед скаменио реч

Немимо

Обрушава се грумен

Покопавају Човека

Пуцаш залеђена ми у грудима

Туго

Добро би било да се човек окрене човеку.

Мирјана Трнавац, Гојна Гора, Прањани

Шифра: *Зоре маљенске*

ИЗ КАМЕНА РЕЧИ (II)

*Зарастите у плав сан камени
Ви живи, ви сутра убијени,
Ви црне еоде у беличастој пени
И мостови над празно извијени,*

(Стеван Раичковић: *Камена успаванка*)

Ћутањем у ћутњи носе вас дани
Ни опевани, ни оплакани,
Док вас грли тај сумрак снени,
Зарастите у плав сан камени.

Ако сте кадри на сабљу стати,
Могуће је и сунце сачувати.
А можда су снови већ изгубљени,
Ви живи, ви сутра убијени.

Борите се за боље, срећније зоре,
Макар зенице у болу да вам изгоре,
Умилостивите тај камен камени,
Ви црне воде у беличастој пени.

Слушајући тишину горке сете,
Мисли вам само у празно лете
Ви пред строј за одстрел изведени
И мостови пад празно извијени.

Мирјана Штефанички Антонић, Нови Сад

Шифра: *Призови са Дунава*

МИХОЉСКИ ДАНИ

Ништа нема лепше од мириса врућег хлеба,
испијања јутарње кафе или чаја у топлој соби...
На прозору дозиви и призови са Дунава.
Сећања на младост...
Студентске дане - седамдесет и неке, прошлог века.
Сећања на возове,
песме, књижевне вечери, књиге...

Данашњи дан није тмуран и облачан...
Прелепо Михољданско лето.
Уживам...
У мени се гранају гране Сунца.

Мирко Стикић, Нови Сад

Шифра: *Српска Атина*

МАТИ ДРХТАВОМ РУКОМ ОГЊИШТЕ ЧУВА

Јесени, јесени жутајесени
Завичај зове а срце иште
Што будиш чежњу и сету у мени
Ту спознах живот топло огњиште

Све је к'о некад ал' ништа исто
Ни петла гордог што зору буди
Ни старог дуда ни оне вишње
Нетрагом несташе драги људи

Тек мати стара на прагу стоји
Дрхтавом руком огњиште чува
Године одавно престала да броји
Кроз башту банатска кошава дува

Из градске вреве с празнином у души
Увек изнова завичај вуче
К'о керуши гладно промрзло куче
Хитам огњишту док ветар јауче.

Нада Ј. Дангић, Београд

Шифра: *Ћирилица заувек*

РУСКА ГРАМАТИКА И РУСКИ БУКВАР

*Пред природом дивном шта је наш језик земаљски?
Уз какву је лаку и немарну слободу расула она своју лепоту
и различитост с јединством усагласила.*

Василиј Жуковски.

"Откуд нама такве ништарије?"

Питао се одлични издавач књаз Андреј Крупски.

Од царског гнева у Литванију је 1562. морао да бежи.

Био је први западњак руски.

На царску гарду Ивана Грозног- на "опричнике" је мислио,
као и на оног чије ће име касније синоним за мучитеља
постати - на целата Маљуту Сократова.

Од њега ће власти започети низ "крвавих патуљака" - целата.

Као по правилу, сви су били малог раста почев од Стјепана

Ивановича Шешковског у време Катарине Велике,

па све до Стаљиновог комесара Николаја Ивановича Жевова.

Књаз Крупски се огласио: " У гнусност смо загњурили
и у лењости испружени лежимо."

"Неискусни смо и неспремни да учимо, а пуни гордости
и презира да питамо оно што не знамо."

Те његове речи после два века потврђује и мисао Пушкинова.

У Москви је 1564. године штампана руска књига прва.

Тада су само две књиге објављене, била је то заслуга Ивана

Фјодорова. Његов помоћник Петар и он зависти и мржњи

били су изложени.

Уместо да буду похваљени и слављени због злурадости

су прогоњени.

Обојица су морала да беже у емиграцију и да тамо рад и живот

у беди окончају.

У Русију нису смели да се врате, пошто су у Москви

за "фраматичко лукавство" оптужени.

"Први руски буквар" и "Прву руску граматику" у Литванији су
отштампали како би " корист руском народу донели."

Била је то заслуга непревазиђеног родољуба Фјодорова.

Споменик Ивану Фјодорову, првом руском штампару,

уздиже се у центру Москве - недалеко од Лубјанке.

Мало ко у Русији зна за његову заслугу и подвиг духовни.

Олга Лодика Манчић, Параћин

Шифра: *Фонтана*

НЕ ТРАЖИТЕ

Не тражите ме именом
превише је видљиво
време када нисам
у стању да вас погледом
натерам на тишину
која шета између простора
и раскорака
то је само тек трен
разголићен у вашим
прстима и ноктима
који гребу ваздух
а да га нисте ни удахнули.

Не изговарајте речи
док вам мисао лута између
невидљивих слогова
и црвених цигала
у зиду ваших артерија
а тек сте научили
да слажете карте на столу
ваших узалудних говора..

Јутро је замрачило у вашем дану
и ја нисам ту да вам
вид отворим
не тражите ме именом
у броју бројева
ваших непотребних нула
одавно се пахуљице
отопиле
на мојим топлим уснама....

Једино је светло
Видљиво
У мојим очима...

Оливер Миладиновић, Крушевац

Шифра: *Шаренградски*

СНОВИ И ЈАВА

Никада на звезданом небу анђела нисам видео,
а мора да му је доброта вечна а крила дивна!
Волео бих!
А звезду падалицу приметих
Једном док је остављала траг свој сводом небеским!
И жељу тада замислих,
Мада ми се остварила није.
И то би опет да видим, не смета.
Са краја на крај света путовах
Листовима најразличитијих књига.
Путовањатајош памтим. Још.
Наново сам у кош згужвао па бацио
Транскрипт покушаја романа
И наново извадио и исправио.
Да овога дана.
Идеја о његовом крају
Дошла ми је сама изазвана
Буђењем у зору.
Тргао сам се из сна
У коме сам видео
АНЂЕЛА НА ЗВЕЗДАНОМ НЕБУ!
Али само у сну.
Одмах сам знао да није ту.
Јер зора је била
Дану ближа него ноћи тада

Петар Јовановић, Београд

Шифра: *Коко*

МОЈ ДОМ ЈЕ ДАЛЕКО

Завичај у срцу, избегличка врећа у руци.

Град плаче, мири се са судбином.

Нико не може тамо где би хтео.

Мајке плачу за изгубљеном децом.

Смањује се број оних који ће за нама плакати.

Не могу да спавам. Зурим у ноћ.

Хтео бих негде далеко.

У мени је страх, не толико од рата колико од тишине.

Надам се, стално се надам, а рат и даље бесни.

Стигла је и зима. Данас је седми јануар. Божић је.

Не чујем супругу да се смеје,

а некад је њен смех надјачавао громове.

У очима њеним нестало је сјаја.

Ми у туђој кући, а вести и даље исте.

Други то као и да не чују.

Путеви су завејани, а мој дом је далеко.

Пламенка Ђого Вулић, Железник, Београд

Шифра: *Луча*

ХЕРЦЕГОВИНА

Памтим те у светлости
што се просу с неба плава,
памтим те у мирису
кадуље и вреска
и у поју птице,
памтим те у јутрима
пролећне измаглице.

Док грлим те душом
и срцем што за те куца,
док зрење чува у камену стазе,
док гргур потока
у души одзвања
и зуј пчела у коси спава,
још свеже мирише
покошена трава.

Вратићу ти се, можда,
у неком сјајном дану,
када камени путељак,
пој птица и зуј пчела,
када глас потока са мном
и мирис свих трава
оду пут неба плава.

Рада Пауновић, Чачак

Шифра: *У стрпљењу је спас*

СРБИНЕ, ЧУВАЈ КОСОВО

Чувај Србине Косово
Моћним оружјем што постоји
А то је љубав, вера и ћирилица

Све око себе воли
И драгом Богу се моли
Да ти путеве разума отвори

Да рађаш потомке
Да волиш комшије
Да чуваш веру и Светиње

Љубав је моћно оружје
Мржњу убија и побеђује
Живот дарује и оплемењује

Вера и молитва чувају Светиње
И рука која се ћирилицом потписује
На Косову и широм Србије

Тло Косова и Метохије
Од памтивека део Србије
Крст и ћирилица браниће
Зато рађај потомке
Воли родбину и комшије
И чувај веру и Светиње.

Радивоје Ристић, Јагодина

Шифра: *Сањар*

НОЋАС САМ САЊАО

Ноћас сам те сањао
како береш грожђе
и у медна уста
слатка зрна мећеш.
Ноћас сам те сањао
како, као горска вила,
цветном стазом шећеш.

Ноћас сам те сањао
како зрело грожђе,
љупко, газиш боса.
Ноћас сам те сањао
како ти је бујну косу
поросила роса.

Ноћас сам те сањао
како слатку ширу точиш
и у бело грло медени сок лијеш.
Ноћас сам те сањао
како, раздрагана, срећна,
рајски нектар пијеш.

Ноћас сам те сањао
како младо вино носиш
у златном кондиру.
Ноћас сам те сањао
како пољем јездиш, као срна,
и како ми, редом, ове жеље умиру.

Светлана Цветичанин, Ниш

Шифра: *Срећа*

НАША ПЕСМА

Када наша песма ка срцу крене,
и на том путу дозове дане,
тад прошлост тражи да ту се свије,
у песму једну да цела стане

Љубав је од нас отишла бурно,
и неће никад да нам се врати,
ал' спомен што се у песми крије,
понекад са њом у срце сврати

Можда због њега одем далеко,
оставим друштво и младе дане,
ал' не знам како да у свом срцу,
избришем песму што ствара ране

У сумрак када се чежња јавља,
и сутон кад на нас замирише,
тад сетни звуци тихо ми шапну,
да њега немам ја никад више

Јер ватра оних минулих дана,
у нама неће поново сјати,
ни наша песма не може радост
на прошле дане никад да врати

Славица Јовановић, Прњавор (Мачвански)

Шифра: *Слава Србислава*

СЛИКАР КОЈИ БОЈИ ПЛАТНА ЋИРИЛИЦОМ

*(Мачванском сликару Милићу од Мачве и његовим
изданцима, по сликарској кичици и по ћирилици)*

Он сваком платну удахне живот, оживи ликове светаца,
слике му полетне и плодотворне ко жита препуна макова
и свитаца.

Он слика песништвом уместо боја, искушења, чобанице и
невесте,
монахиње, мајке, продуховљена лица, убоге старице и миле
сестре.

Сва пророчка треперења сликара, преноси на плодносне
слике и сваку слику кô принову у колевку стави у позлаћени
рами испрати је у свет са сузом и оца и мајке, уз благослов
очински, као да шаље на браник отаџбине, тек стасале војнике.
Сликара икона, испред штафелаја, са небеском палетом
и вештом кичицом, боји платна предањем предака,
Сунцем са Истока и ћирилицом ....

Он има очи соколове, док наговештаје снова слика,
ту се увек нађу рузмарин и божур и мирисно грожђе – тамјаника.

Он слика манастире Хиландара, Остро, иконе, анђела бело,
именослов и родослов својих предака, Василија Острошко,
вереницу у белом, у венчаници под багремовом велом.

Он слика долине јоргована, култ плодности, воденице, звезде,
у загрљају сликарских великана, наговештава предсказања,
пожртвовањем, без оклопа и маски до – преображаја,
до гнездишта где се соколови гнезде...

Сликањем мистерија и корачајући кроз векове, трагајући за
небеским чудотворним знамењем, доказујући верност роду и
породу, на трули Запад се бацајући камењем,
као какав звездочитач и ходочасник, моли се Православном
Богу, не бацајући слике међу ветрописе и олујне ветрове,
наслућујући опседнутост, изворишту, коренима,
на чијим платнима непроцењиве енергије, највише светлости
Сунчеве има, колико Сунца и светлогорја, толико и горчине
и суза, натопљених на предака гробовима .

Милић од Мачве кô икона му је, Самораст из Мачве лоза
разграната, бесмртне су мистерије на платнима тајанства,
сликар који доспе и до славолука, нит му магли поглед,
нит му дрхти рука, завичајних радост , крштења, муштулука.

Славко Марковић, Нови Пазар

Шифра: *Песник*

НОЋАС ЖЕЛИМ ДА НАПИШЕМ ПЕСМУ

Ноћас желим да напишем песму,
јер ме занос к теби зове;
Да отворе зраци снове,
младе зоре – непреболе!

Тајну песме нерођене – песма воли,
као снове да оголи,
када песник кује речи,
када чује удар зова –
из дубина непребола...

Из дубина – немир песме нерођене,
озариће моје лице,
отворити чудом очи, да се срочи:
Игром речи затрепери,
да се воли, очекује,
оплакује, жели, снажи –
снова дражи, тајну скрије!

Ноћас желим – песму да напишем,
да сазовем снове своје,
загрљаји да се буде –
мојој жељи не одоле !

Песма – игри тајне одолева ,
док проснева, разоткрије –
путе нове,
заискри се у очима – реч заболи...

И не желим написати песму,
тајну њену разоткрити –
кад се не да песмом звати,
кад се не да – обалама Лима разиграти,
све дозвати: Свет детињства досањати,
игру воде, лет лептира –
игру, само игру...
Досањати младе снове – лимске зоре,
кад ме занос к теби зове...

Слађана Димић, Лапово

Шифра: *Пауза за плач*

НЕЋЕШ МЕ НИ ПРИМЕТИТИ

Згужвана ноћ дрхтаће у хладној постељи,
твојим телом надметаће се витезови,
у напуклим мислнма скриваћеш страх...
Дан и ноћ, као близанци, питаће:
Има ли издајника међу вама?!

Ушиваш дугмад на напуклом болу,
изиграваш рестауранта живота,
пазиш да не залуташ,
док луталица залутала у теби
лечи понос од жуљевитих снова.

Назваћу те вечитом темом,
која се изнова рађа као горштак
на месту где небо земљу љуби.
Километре из твојих очију подићи ћу узводно
и сецкати свој поглед да стрепиш увек по мало.

Пустићу те да бројиш до следећег сна,
да гланцаш глеђ непонуђене речи,
и да пишеш песме о киши која добује
по увелом лишћу и поломљеним сенама,
оставићу ти траг уморних стопала.

Помешаћу твоју парчад разума са гроздовима
и додати искрице скривене ватре у предграђу,
напићу ноћи у којима си јурио за месецем у мамузама,
и шапатам миловатн твој грч изнад наде.
Нећеш ме ни приметити.

Ако ме пожелиш, бићу у стнху између два зареза,
наслоњена на једну од тачака,
искидана од разних узвика.
Бићу у напуштеној караули твог битисања, као магла.
Нећеш ме ни приметити...

Слађана Поповић Манџукић, Скорица

Шифра: *Алекс*

ПО ПУСТАРИ ПРОСУТ ПРОСО

Моја зрневља проса по пустари просута,
твоја под маслином звоне мислена слова,
моја је чаша из чађаве бачве чађем насута
твоја соколи под крилом лаких соколова.

Моје зене умрежиле жежене мреже жада,
из твојих ко шум из речне шкољке истичу речи,
низ боре у моје грло опором горчило пада,
под ребром твојим звонки звон зефира звечи.

Ја се одричем стада и вољења љубљене Рахиље,
ти умилно милујеш последње јагње у крилу,
ја кидам каишеве са сандала од длаке камиље
ти дивљи мед медиш, у слапове сливаш свилу.

Усахли су извори, песак прекрио камене прагове,
спалио је сунчев пламен длан и на длану птицу,
пустињски ветрови бришу са образа земље трагове,
зрневље проса и бисерје песка не иду у исту житницу.

Смиља Арсић, Београд

Шифра: *Родољуб*

НА ЖРТВЕНИКУ

Кад јауци мајки молитвама опросним
Заглуше ехо обезнањеног времена
Крвави ће резови процветати венцима мученичким
На главама што кренуше у недостиг по дужности срца
Исписници тек ушетали у постеље брачне
Једни другима поверисте ли страх и тајне душе
Јер једва научисте бритвом браду гладити
Међу вама отац оца оца мога прадед мој
Сасуд чисти Милости Божије Која поштеде савест његову
И допусти пошасту тифуса да обори га
Да не би убиством непријатеља затровао душу своју
Не није он чистији од вас што у ватри боја сагоресте
То Промислитељ одреди свакоме меру спасења

Свилени одрази ликова лелујају у магли
Док разнобојне чауре светиљки
Рефлектују фатаморгану живота
Гацасте по испразности жудећи време мира
Је ли било људски бојати се
Камен мудрости давно се сасуо у прах
Извор Истине суновраћен у вртачу туђих и наших зала
Нека вас дотакне безвременошћу Онај
Што у једној руци држи свет
А другом заклања вид очињи од бесмисла наших батргања
Ка неухватљивој грани сигурности
Јер привид је и оно што чврсто у рукама држимо
Нека вас узвиси до висоте Своје
Он Који у вечности дреши узе времена
Збратимљене у страдању без хамлетовског мудровања
Без сумње рашта и коме и хоће ли род потоњи
Достојан бити жртве ваше Голготске!

Снежана Танић, Параћин

Шифра: *Др Фика*

ЗАГЛЕДАНИ

Датост.

Једноставну реч
стављам између
линије тела и коже
Реч обојена смислом давања
као птицом небески свод
што се огледа
у прозоре наше куће.

Датост.

Једноставну реч
стављам у време
када нисмо знали
даје закон живота круг
и да ћемо ходати
наспрам нас самих
као сунце
што се огледа
у прозоре наше куће.

Датост.

Једноставну реч
стављам у дланове
нашег смисла,
осмехом да боје лица
загледана од датости
кроз два прозора
наше куће

Соња Миловановић, Лајковац

Шифра: *Лазар*

МИ НАЈМЛАЋИ ИСТИНУ ЗНАМО

О мени нећеш успети баш да напишеш песму,
о оваквим делијама тешко се стихови пишу.
Мој плави сјајни поглед и осмех лепоту свих стихова бришу.
Ничији загрљај није тако искрено топао, снажан и прави!
То не може бити код вас одраслих,
то је само у дечјем срцу и глави!
Кажем ти, о себи само ја стихове могу да нижем...
Знам од чега растем, шта ми на лице сунчани осмех меће;
знам шта ми је најважније и једино што ме покреће.
Много љубави ми треба, море, океан, нешто још много веће...
Знам у твојој песми је има много. У њој бих треперио од
среће. Стихови би твоји бујали од добрих жеља, а ти била
најсретнија на свету.
Кажем ти да нема те песме у којој би могла да се опише
стварна вредност нашег топлог додира, раздраганог корака,
у коју би могло да станује толико среће као у срцу једног
дечака. О мени нећеш успети баш да напишеш песму,
о оваквим делијама тешко се стихови пишу.
Мене ћеш само моћи да волиш,
а све твоје песме нека на мене миришу.
Ми најмлађи истину знамо, љубав се не пише,
она се не чита, њој се не дивимо, она се живи!
Зато и не пробај о мом звонком гласу да смишљаш риме,
да тражиш мелодију имена мог
и мислиш како је Лазар посебно име...
Уместо песме коју би само за мене да створиш,
узми ме за малену руку и само искрено воли ме.

Стела Суботички, Угриновци, Земун

Шифра: Неприлагођена

НАУК

Никад ти нисам рекла –
Мати!

Ниси ме тако учила.
Била си нежна без миловања,
била си строга без милости,
била си топла без осмеха.

Никад ти нисам рекла–
Мајко!

Ниси ме тако учила.
Знала сам од кога сам потекла,
чија ме дојка подојила,
чија ме реч покарала.

Никад ти нисам рекла –
Волим те!

Ниси ме тако учила.
Знала си да то чиним,
сваким покретом и кораком,
мирисом и сузом.

Никад ти нисам рекла –
Хвала!

Ниси ме тако учила.
Стојим усправно попут тебе.
Борим се и не стајем
држећи за руке своју децу.

Увек сам те звала –
Мама!

И на јави и у сновима,
и на венчању и на порођају,
док сам поред тебе живела,
док сам крај твојег одра умирала.

Татјана Станишић, Књажевац

Шифра: *Ником ништа*

ЖИВОТ У СИТНИЦАМА

Између мог и твог света, дана и ноћи, мрака и светла,
између оних што долазе и одлазе,
хватајући возове, јурећи лавиринтима,
излазећи на погрешним станицама,
мимоилазе се ситнице.

Између топлине моје и твоје душе,
испреплетаних прстију, блиставих очију,
вриске, плача,
између сусрета који обећавају и растанка,
гонећи бесмртност, лутајући блатањавим стазама,
мешајући се са људима, просјацима,
опет ситнице.

Између мог и твог корака, даљина,
ципела разгажених километрима, патње и осмеха,
између прошлости и садашњости, песама, прича,
мрака и светла, јутра и ноћи,
ситнице мање, веће, ношене ветровима,
чуване или послате у заборав,
да им се изгуби сваки траг.

Између успомене и заорава,
смрзнута хладноћа погледа, успаване слутње,
осунчана јутра, пијаних и трезних ноћи,
ситнице обојише слику живота.

Између рођења и смрти,
првог плача и немог крика, откуцаја срца,
усхићења и тишине,
ситнице у животу,
живот у ситницама.

ПОБЕДНИЦИ
КОНКУРСА
ПО ГОДИНАМА
2009-2018

ДРАГАН МАРКОВИЋ, Костајник
Прва награда 2009.

ЈАТО

Место семе да сејем, ја сејач,
на раскршћу и шаком и капом
ево храним слабокрилу нејач
и заливам мелемницом капљом.

Пожртвован избавих од смрти
тек тридесет слабашних грлица,
сплетох топло гнездо и упртих
снагом срца јато љупких птица.

Чим им небо крилица заголица
свакој дадох богомдано име:
Анка, Бранка, Владанка, Горица...
и све тако до тридесетине.

И леткаше оближњим поднебљем
ношене све јачим замасима,
и све ми се редом до последње
враћаше у мутним заласцима.

А када сам осетио да ће
скоро и час коначног растанка
рекох: спремне су за ходочашће
и осамљен у сутон заплаках.

Моћном јеком гласовитог појца
дозвах јато на трпезу длана,
од по једног зазрченог словца
свака усни сита и пијана.

У мек сан их уљуљка музика
сугласника и самогласника
од шапата, бруја и усклика
милозвучног ћириличног писма.

Ступих у сан лепршавих гошћи
што ми крхке у наручју дрхте
ко у некој зимзеленој крошњи
да постају блиставо-бесмртне

Свака птица своје слово сриче
да га утка у азбучник хорни...
„У расвитак: Збогом, наш песниче,
своје јато пред пут благослови!“

Летећемо васколитим светом,
појући на језику матерњем,
зарећи неугасивим светлом
ћирилично, Вуково знамење.

На раскршћу и древан и премлад
своје јато ћирилично пратим
остајући да стрпљиво чекам
да ми се ко одјек кат-тад врати.

ЈОВАН Н. БУНДАЛО, Београд
Прва награда 2010.

ВЕЗИЉА ПОД ЛИПОМ

И задња се нада отргла из душе,
не надвлада свећа тешку тмину црну,
нема топлог дажда усред летње суше..
Туђин гази место где Лазар посрну.

Десно од олтара шири липа гране,
монахиње под њом мију бела лица
и проводе тихо испосничке дане...
Ту се Богу моли књегиња Милица.

У самоћи троши своје време патно,
везе танком сромом надања и хтења.
Ћирилична слова преноси на платно
да лепоту виде нова поколења.

Седи ноћу сама, замућених зена,
Љубостиња ћути, своје снове снива,
прекрива их сетно старе липе сена,
а наде се тару кô прашак са шљива.

Монахиња стара под липу би села,
пустила би душу нека зове жеље
и молила Бога, пре сунца и пчела,
да народу врати понос и весеље.

И писала срмом по ланеном платну
свом будућем роду умне мисли свете:
„Помињите, браћо, нашу судбу патну
и чувајте слова као прво дете.

Ја вам нећу рећи сада ништа ново,
свако писмо дели судбу свога рода.
Сачувајте децо свако наше слово –
примите ли туђе, однеће вас вода“.

МИОДРАГ МИЛУНОВИЋ, Смедеревска Паланка
Прва награда 2011.

ЈУЖНО ОД ИБРА

Црно, црно, до ноктију црно,
црне овце, црн пастир напаса.
Црно звоно, црних богомоља,
на јутрење призива, без гласа.

Ноћ притеже опуту од бола,
јутро нам се у синору крије,
Залуд јармиш волове у кола
касно ти је стићи, Арсеније.

Твоја стада разгонише вуци.
Нож у оку, плаћа виду данак.
Преци нам се у парлогу скрише
ко затрављен сеоски опанак.

Ћирилицу, српску словарицу,
крстаче нам чувају, на гробљу.
Што опадне не дочека зору,
то гаврани двоглави позобљу.

Црном ноћи, верном заручницом,
венчава нас рука агарјана,
па нам свадбе на тамјан миришу,
на кандила и на тиховања.

Свадбујемо као крајпуташа,
крај кумова прекланих у јарку.
На димњаку, роде устрељене,
греју нејач, на мртвом угарку.

Црне свеће, смерне монахиње,
тумарају метохом, без вида.
Разапету зору, о бездање,
у очима скрива, Симонида.

Зло је доба. Зна то нечастиви,
док нам кости о заборав мрви,
да досоли косовску вечеру,
крсни колач, наш данак у крви.

Као вода растаче се народ,
што заграбиш, кроз прсте се слије.
У наћвама пауци се легу
касно ти је стићи, Арсеније.

Колевке се њишу мртвородне,
немаш кога да спасиш од зала.
У огњишту гусле сагореле,
светлост нам се у ноћ закључала.

У Грачаници, 02.08.2010.

САНДРА РАДИЋ, Влајковац, Вршац
Прва награда 2012.

ЧЕКАЊЕ

Чекам те
у далматинско пурпурним заласцима сунца
обојеним стидљивом младошћу, мирисом бора
и шумом вала.
Чекам те са криком галеба у малој рибарској барки
и маслиновој грани у дрхтавој ми руци на стени
уздаха и јецаја...

Чекам те
уз пламичак догореле свеће на изгужваној
постељи од чежње белих олеандера, сласти црног вина
између два пољупца у обнаженој врелини ноћи...

Чекам те
као заборав што се чека, а никако да дође,
у годинама које прођоше мимо нас знам да си
усамљени светионик остављен на бури, на пучини
који ме непрестано, изнова мучи и слама,

буди моје немире, увлачи се у снове занавек
опијене благошћу лавандиних додира и
погледа пуних страсти зрелог нара,
игром лептира наших трепавица,
твојих дугих као вечност... Чекам те.

Чекам те
у неком будућем времену, граду далеком,
са неким мени страним лицима испод маски,
чекам те и када се смејем и када плачем,
чекам те. Чекаћу те
и када се уморим од чекања, када ми оно досади
и тада ћу те чекати заувек.

Чекам те
у својим ситницама, ормарима, стубиштима,
свитањима, шутњама, у задњем испијеном гутљају
јутарње кафе, у последњем диму испушене цигарете
за овај дан... Чекам те.
Док се будим и ка починак спремам,
у загрљај другог мушкарца са тобом идем.

Чекам те
а слутим да и ти чекаш мене
на оном истом месту, на раскршћу наших живота,
да твоји снови нежношћу шапућу моје име, дозивају ме,
чекају између женских лица на аутобуским колодворима,
у паузама за ручак, између залогаја, стиха и дима.

Знам да ме чекаш,
у сну видим сету на дечачком ти лицу
празнину, осмејак и сузу скривену
у модрини погледа твог од туге, љубави и бола... Чекаш ме.

Не дозволи тој сузи да оде, да потече,
задржи је за нас, за сва наша овоземаљска чекања.
Нека заувек остане ту са тобом, спавајућа међу нама.
Чекам те...
Чекам те, а чекање тебе постаде део мене...

МАНОЈЛЕ ГАВРИЛОВИЋ, Београд
Прва награда 2013.

ЦАРИЧИН ВЕНАЦ

Царица Милица од сан венац плете,
и шета Косовом као да је дете.

Прилази јој Бошко с барјаком у руци,
у гласу му леже тополе и вуци.

Прилази јој Дамјан на крилима звука,
просу шаку звезда са небеског лука.

Прилази јој Милош претворен у вече,
и ко три Мораве низ Србију тече.

Прилази јој Лазар претворен у пчеле,
са четири муње и четири стреле.

Прилази јој Богдан претворен у зденац,
низ косу јој просу од бисерја венац.

На раме јој Месец као соко слете,
и поче од росе џемпер да јој плете.

ТАЊА ЂУРЂЕВИЋ, Велико Градиште
Прва награда 2014.

ИЗМЕЂУ ЧИНОВА

Злокобнији од кривице, чиновни су Вам на раменима.
Господине Адмирале, а, олупина на дну мора?
Лула, као оптичка варка у мирнодопским временима
зар да је симбол самодопадан, без дима, и поговора!?
Разумљиво да сте поносни на збир опловљених миља.
Легенда о Морском Вуку, по правилу нас фасцинира –
рачунали сте на то, у збиру свеколиког изобиља
које заслепљује очи са ширита Вашег мундира.
А, олупина? Немате звездицу за ту тамну флеку,
гланцали нисте то сећање, да се поред других цакли,
пустили сте воде да растачу, раскивају и секу
са великом страшћу резбарен прамац. Нисте се помакли.
Питате се, како је тако чувана тајна, откривена!?
Има ли право да, на чин, безимена удари герила?

Заборављате да је плима, мистеријом одевена,
хамлетовски одиграла, не признајући ни да је била.
Заборављате на струје што судије су пловидбе сваке,
на њихове крабе - језику знакова учене шаптаче,
на коњице, крилате раже и сирене, на вилењаке –
ништавни, незнатни Вама, уприличени да не значе...
Та олупина је прво брод била, Господине Адмирале!
Некога су његова једра водила ка обећаном сну.
За официрску част држаше се наде, док су умирале
не слутећи да се држе за камен који их вуче ка дну.
Зато Вам не пружамо руке, ми, из ништавног, ништи.
Вашу ће, са рукавица флеку, прекрити већа флека
јер злокобност кривице, ненадано крене да тишти
и не мари за чинове - пресуда не може да чека...

БРАНИСЛАВ М. ВУКОВИЋ, Берансело, Беране, Црна Гора
Прва награда 2015.

ЧАМНА МОБА

Даринки Јеврић

1.
Чујеш ли широм Косова
зујање златних осова
што сишу вјекова мед?

Ил можда са старих грана
к'о смола из гнојних рана,
још капљу отров и јад?

Кад опет сване мрак,
кад срце отопли лед,
плаши л' те злокобни грак
и црних гаврана глед?

Струни л' те у стрну стрв
и крст над гробом нов,
те чамне мобе врв
што дубљи копа ров?...
3.
Под гавран-градом зорило
само је себе уморило,
омча му сунчана зрака.

Сад црну гребена вуну
курјак у овчјем руну,
преврће странице мрака.

Путеви Господњи ко зна
куд воде, на које стране;
направи, сестро, од сна
мелем за живе ране.

Ах, све нам је обилато:
и мајка Обила, и ала...
Гробља нам велила зато
што нам је кућа мала.

СЛАЂАНА ПОПОВИЋ МАНЏУКИЋ, Скорица
Прва награда 2016.

СУЗА СЕБАРСКА

Горка је туга себарска.
Мислиш у хладу храстова
чека смирај летњег предвечерја,
па са мотиком на рамену,
враћа се трошној кући низ прашњав друм.
На глави дрема накривљена капа,
међу зубима свирала од сламе,
кошуља од лана раскопчана.
у торби незреле јабуке јабланке
и комад сира, тврђи од орахове љуске.

Мислиш, не зна како су тешки гвоздени оклопи,
како су ковани бритки мачеви,
шта под појасом коњаник скрива,
како се копито ждребаца
за делеки пут поткива,
и шта после војеване битке бива.

А оно му се тресу у јецају рамена
изгребана у молитви колена,
под ноктима му власи седог прамена.
У битку испратио најмлађег сина,
па негде у врежу густог копитњака
пустио ко курјак последњи урлик,
сузом опрао трагове опанака,

да не види се траг, да не чује се крик.
Под кожом закопчана мука свака...

Моје је незнано, важна је царска,
они ће мачем, ја морам хлебом,
горка је суза себарска.

ДАРИНКА КРУНИЋ БЈЕЛИЦА, Обреновац
Прва награда 2017.

АМАНЕТ

Да ми је
да поново
млада јасика
будем,
па да те сретнем
у некој
озорини топличкој
и да се
препознамо
у сјајумог родног
белокаменичког
неба,
да укротимо
ветрове модре
који
уз Растовницу
језде,
да дотакнемо
звезде
које се над
Топлицом љубе...
Ока ми мога
победила бих
свој први стид
и сачекала те...
ту негде
у присојима,
па макар ми
последње било.

СЛАВКО ВУКОВИЋ, БЕРАНСЕЛО, Беране, Црна Гора

МЈЕСЕЧЕВА СОНАТА

Памтам тај сутон, и вјетар у налету;
пејзаж који дише,
и твој осмијех што озвјезда небо у смирају згаслом,
присно, к'о исон манастирских ластва,
у сазвучју, испод куполе, у цркви светог Георгија,
кад благост их свевишњег такне,
док миомирише тамјан и нова ликује твар,
и вјетар на лири крајолика окида жице далековода.
Тражих за тебе ријечи из пера малих птица,
а стрепња, к'о пламен, у срцу ми спи.
Вољети више нег' што вољени јесмо,
то усуд наш је једини, и наш пут.
Љубав је слијепа, јер вид нам подари.
Тихим рађањем у љепоти
подноси ватре очишћења.
Сиђох у себе и видјех да ме нема
у срцу што поста уточиште за наду.
Шта је тај талас који кроз сан ми долази,
та топла плима, пепео, ил' плам?
Свијетла слика Сунамке на вјетру,
што блијесне у насталом тренутку...
поунутарњена љепота чемпреса на бријегу,
ил' првобитна надахнуће?
Ти си она што чиниш да ријеке стану и вјетри се успокоје,
и твоја тишина започиње пласмодију морских таласа.
Лептирице твоје чежње посјећују моју празнину,
и нектар крене кад опојно се цвијеће отвори у теби.
Понекад њежне врбе заноће у твојој заљубљеној ћутњи,
и док ћутиш, хтио бих твоју ћутњу прстима да дотакнем.
Док свемир ти слутим пусти да сан о ружи усним
последњим својим билом.
Само нас смрт и љубав једначе.

МИСЛИ О ЋИРИЛИЦИ

Истина, данашња славистика сматра да је код Словена пре ћирилице била у употреби глагољица. То још није сигурно доказано и многи веома угледни слависти и даље тврде да је ћирилица прво словенско писмо.

Ћирилица је настала пре одвајања Источне цркве од Западне, ћирилица је настала давно пре Светог Саве и пре наше аутокефалне српске цркве. Ћирилица је настала кад међу Србима тешко да је уопште било писмених људи. Ћирилица је настала пре и једног јединог српског културног споменика.

Сва наша писменост и сва наша култура у њој је изражена. Ми немамо у целој светској културној историји ништа пре ње, као што немамо ни ма шта ван ње. Наша видна култура с њом започиње, она се у култури огледа.

Са појавом ћирилице су Срби културно настали, са њеним одрицањем они би културно нестали, престали би да егзистирају као самостална нација, самосталан културни индивидуалитет

(из књиге Драгољуба Збиљића *Српски језик под окупацијом латинице*, „Ћирилица“, Нови Сад):

ЗАСЛУЖНИ УЧЕСНИЦИ У ПОКРЕТАЊУ И
ОРГАНИЗАЦИЈИ МАНИФЕСТАЦИЈЕ "ЋИРИЛИЦА -
СЛОВО СРПСКОГ ЛИЦА" - 2009 - 2018, ПОЈЕДИНЦИ,
УСТАНОВЕ КУЛТУРЕ, ИНСИТУЦИЈЕ

ЗАХВАЛНОСТ

Свих ових протеклих година, колико је до сада манифестација *Ћирилица - слово српског лица* трајала и истрајала, са надом да је оправдала своју намеру и оставила препознаљив допринос укупном развоју културе у Млавском, Стишком и Браничевским крају, Организатор и овом приликом жели да се посебно захвали појединцима и установама културе, одн. институцијама и трајно их обележи као раднике, посвећенике и чиниоце културе, чији је удео у целој овој "причи" велики и немерљив.

Организатор Библиотека Мало Црниће, која је организацију манифестације преузела 2017, када је она остала без ослоњаца у предходном месту одржавања, трајну захвалност изражава следећим појединцима, установама и институцијама:

Јовану Д. Петровићу, песнику из Петровца на Млави, иницијатору и организатору, селектору и уреднику свих зборника;

Данилу Радојковићу, професору књижевности и песнику, из Петровца на Млави, председнику Жирија;

Доброславу Тепавчевићу, из Петровца на Млави, *постхумно* председнику жирија;

Младену Бранковићу, из Пожаревца, *постхумно*, организатору и члану жирија;

Ивану Ј. Петровићу, професору и песнику, из Петровца на Млави, организатору, техничком уреднику и аутору дизајна зборника, члану жирија;

Добривоју Петровићу, дипл. хем. и спец. мед. биохем., глум-цу аматеру из Петровца на Млави, организатору, члану жирија, водитељу програма манифестације;

Владиславу Макишу, инг. геодезије, сликару и песнику из Петровца на Млави, учеснику у организацији;

Малиши Антонијевићу, председнику општине Мало Црниће, за показано разумевање и прихватање организације манифестације у општини Мало Црниће;

Данијели Божичковић Радуловић, директорки библиотеке "Србољуб Митић", у Малом Црнићу, за покровитељско прихватање манифестације и учешћа у организацији

Драгану Јацановићу, археологу и књижевнику из Пожаревца, учеснику у организацији;

Миодрагу Лукићу, директору КПЦ Петровац на Млави, учеснику у организацији (2009-2016);

Бебици Миловановић, директорки Центра за културу Мало Црниће, за учешће у наградном фонду манифестације;

Зорки Стојановић, радници Библиотеке у Малом Црнићу, члану жирија.

Галерији "Круг", из Петровца на Млави, за донирање слика у сврху наградног фонда манифестације;

Стручној служби КПЦ Петровац на Млави, за свестрану помоћ у организацији;

Стручној служби Библиотеке "Србољуб Митић", Мало Црниће, за свестрану по-моћ у организацији;

Општини Мало Црниће

Месној заједници Велики Поповац

Црквеној општини Велики Поповац

Месној заједници Бистрица

Црквеној општини Бистрица

САДРЖАЈ

Уводни текст 3

Свети Владика Николај: Света ћирилица	7
Свети Владика Николај: Моје песмо (песма)	7
Миле Медић: Завјештања Стефана Немање Завјештање језика	8
<i>Одлука жирија</i>	10

НАГРАЂЕНИ

Славко Вуковић Мјесечева соната	13
Душан Карановић Који јесте и биће	14
Борис Ђерем Дулсинеја. Псеудоисторија	15
Радослав Премовић Ћути	16
Саша Угринић Суза	17
Мића Аксентијевић Представа легенде о рамондама и ружичастом песку месечевог смакнућа	18
Тамара Рончевић (Хрин) Кратка писма за Ану, V	19
Мирослав Павловић Зајездило, у недоглед	20
Бранислав М. Вуковић Вријеме	21

ЗБОРНИК

Ћирилица - слово српског лица 2018.

Александар М. Арсенијевић Писати поезију	25
Александра Мариловић Ћирилица	26
Ана Бабић РЕКВИЈЕМ	27
Ани Стајкова Иванова Манастир Туман	28
Балша Рајчевић Људи и речи	29
Биљана Делетић Милошевић Молитва потомка	30
Божидар Добрковић Отаџбина	31
Борисав Бора Благојевић Како се пишу уснуле песме	32
Бранка Војиновић Јегдић Затирање	33
Братимир Петровић Мати	34
Будимир Ракић На пешчаној бини	35
Валентина Милачић Између тебе и мене	36
Весна Радовић На исповести код пресвете богородице савинске	37
Весна Ристовић Под магличем по киши	38
Влада Илић Тушаковић Пред песмом пут...	39

Војислав Трумпић Улица нашег детињства	40
Даринка Крунић Бјелица Драинцу у спомен	41
Дејан Крсман Николић Мост	42
Драган Копривица Ево им пјевам оду	43
Драгиша Ераковић Богородица	44
Драгица Обрадовић Твоја не говоре ал' уста говоре дела твоја	45
Душан Д. Живанчевић Прст на чело	47
Душан Мијајловић Адски Чекајући чудо	48
Душан Ружић Косидба на селу	49
Живојка Милић У души песма	50
Животије Поповић Поп Слово пастирско	51
Звездана Милосављевић-Пржић Знао си, Србо	52
Зоран М. Јовановић Зов	53
Иван Гаћина Задар Прелијепи дане	54
Иван М. Петровић Лапот	55
Иванка Бошњак-Чолић У заносу фламенка	56
Игор Браца Дамњановић Лане	57
Илија Степановић Хиљаду и триста	58
Јован Н. Бундало Ружно ми у оку залеђено 59	
Каја Панчић Миленковић Ја не растем из пролећног јутра	60
Љиљана Милосављевић У раскораку	61
Љиљана Фијат Емануела	62
Љубомир О. Вујовић Мојој песми изгубљеног мира	63
Милад Обрадовић На камену запис	64
Милан С. Косовић Љубостињо, би нам виђење	65
Милан Н. Кузмић Небеско наслеђе	66
Милан Љ. Обреновић Заборавио сам љубав једну	67
Милан Цимбаљевић Милост за Милице	68
Миливоје Трнавац Разговор са песником	69
Милијана Мика Голубовић Ако мораш	70
Милица Мима Дмитровић Свето дрво у забрану	71
Милка Стефановић Мими Стари списи	72
Милко Стојковић Њива	73
Милосав Б. Влајић Долазак словена	74
Миљан Сандић Свето слово ћирилово	75
Миодраг М. Лакићевић Земљо рода	76
Мирјана Ристић Стевовић Сузо	77
Мирјана Трнавац Из камена речи (II)	78
Мирјана Штефанички Антонић Михољски дани	79
Мирко Стикић Мати дрхтавом руком огњиште чува	80
Нада Ј. Дангић Руска граматица и руски буквар	81
Олга Лодика Манчић Не тражите	82
Оливер Миладиновић Снови и јава	83
Петар Јовановић Мој дом је далеко	84

Пламенка Ђого Вулић Херцеговина	85
Рада Пауновић Србине, чувај Косово	86
Радивоје Ристић Ноћас сам сањао	87
Светлана Цветичанин Наша песма	88
Славица Јовановић Сликара који боји платна ћирилицом	89
Славко Марковић Ноћас желим да напишем песму	90
Слађана Димић Нећеш ме ни приметити	91
Слађана Поповић Манџукић По пустари просут просо	92
Смиља Арсић На жртвенику	93
Снежана Танић Загледани	94
Соња Миловановић Ми најмлађи истину знамо	95
Стела Суботички Наук	96
Татјана Станишић Живот у ситницама	97

ПОБЕДНИЦИ КОНКУРСА ПО ГОДИНАМА 2009-2018

Драган Марковић Јато	101
Јован Н. Бундало Везиља под липом	102
Миодраг Милуновић Јужно од Ибра	103
Сандра Радић Чекање	104
Манојле Гавриловић Царичин венац	106
Тања Ђурђевић Између чинова	106
Бранислав М. Вуковић Чамна соба	107
Слађана Поповић Манџукић Суза себарска	108
Даринка Крунић Бјелица Аманет	109
Славко Вуковић Мјесечева соната	110
<i>Мисли о ћирици</i>	111
<i>Захвалност организатора</i>	113

Десети фестивал поезије
ЋИРИЛИЦА - СЛОВО СРПСКОГ ЛИЦА 2018
Мало Црниће

ЗБОРНИК ПОЕЗИЈЕ

Издавач:
Библиотека *Србољуб Митић*
Мало Црниће

За издавача:
Данијела Божичковић Радуловић, директор

Уредник:
Јован Д. Петровић

Технички уредник и дизајн корица:
Иван Ј. Петровић

Штампа:
Стојадиновић Петровац на Млави

Тираж:
180

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41-1(082.2)

ФЕСТИВАЛ поезије Ђирилица слово српског лица

(10 ; 2018 ; Мало Црниће)

Зборник најбољих радова достављених на јубиларни десети конкурс поезије / Фестивал поезије Ђирилица - слово српског лица, 2018, [Мало Црниће] ; [уредник Јован Д. Петровић]. - Мало Црниће : Библиотека "Србољуб Митић", 2018 (Петровац на Млави : Стојадиновић). - 118 стр. ; 24 cm

Тираж 180. - Ђирилица - слово српског лица, Мало Црниће, 2018: стр. 3-6. - Одлука жирија десетог конкурса поезије "Ђирилица - слово српског лица" : Мало Црниће, 2018: стр. 10-11.

ISBN 978-86-87003-68-2
COBISS.SR-ID 267449868